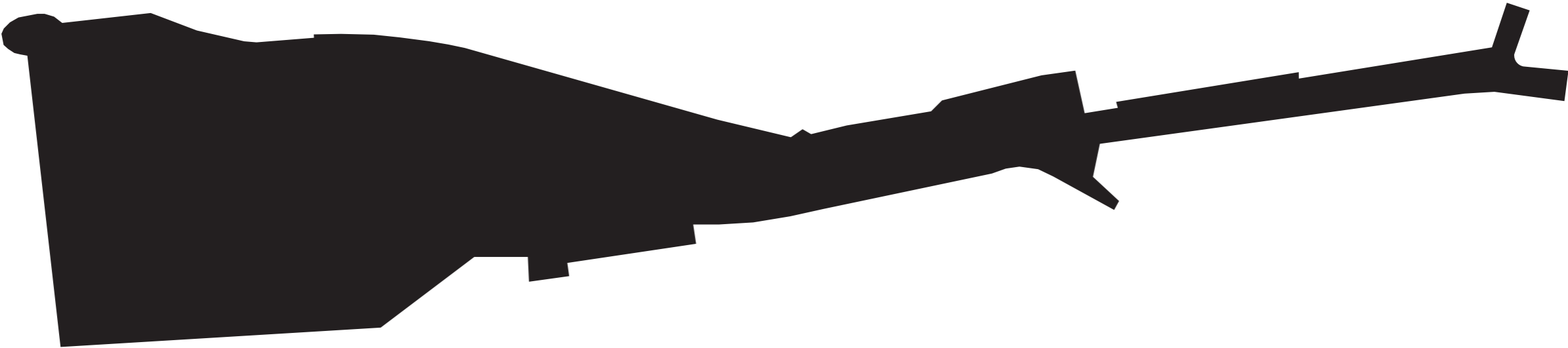
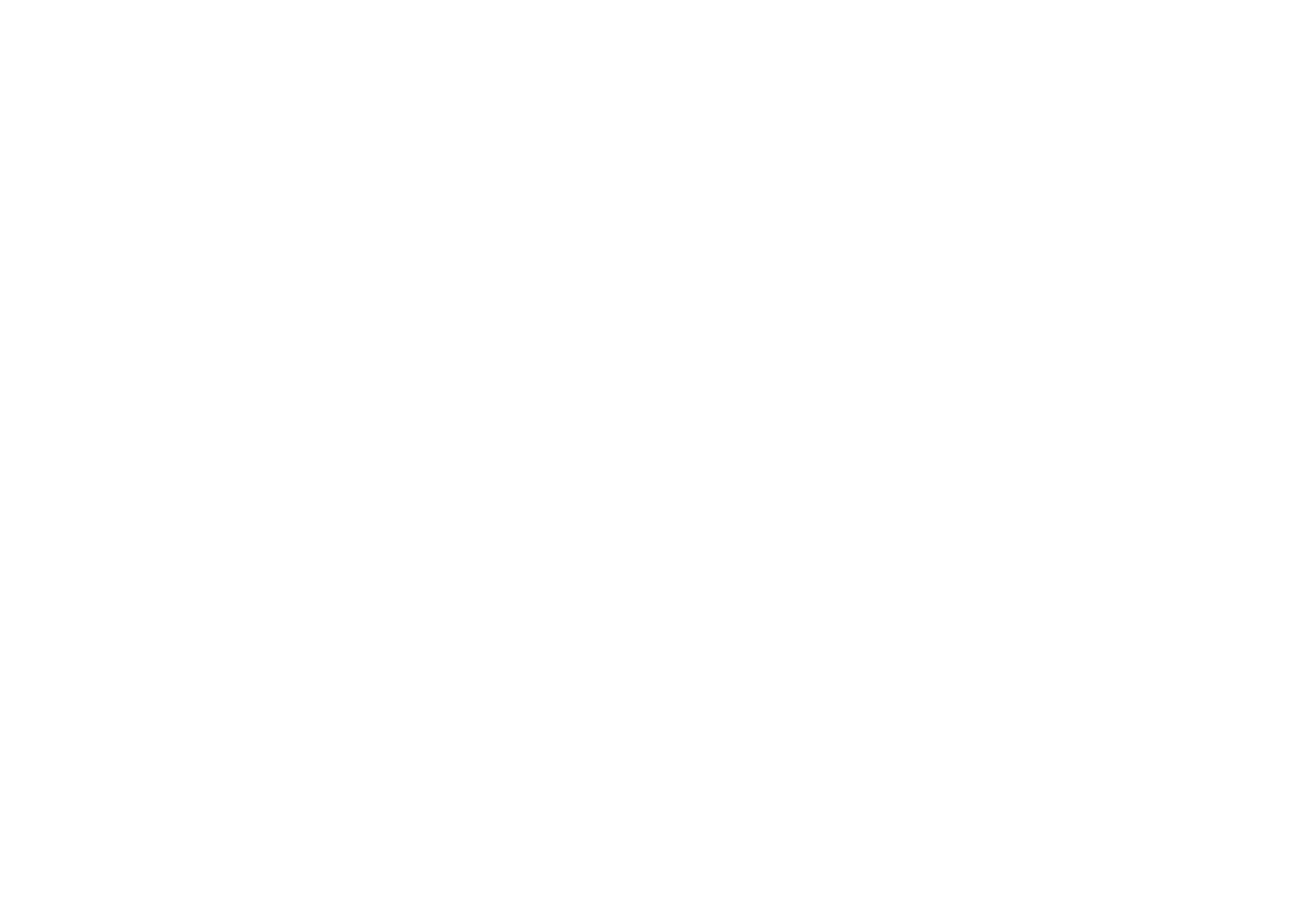

Umělecký průzkum Nákladového nádraží Žižkov

OVOCNÍ,
ZELENINÁ
ČESKÁ VEJCE
OTTENTON

KLEPAT!

Umělecký průzkum Nákladového nádraží Žižkov

V zimním semestru školního roku 2023/2024 studentky a studenti z různých oborů Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze (UMPRUM) vytvořili autorské umělecké analýzy a průzkumy významného pražského brownfieldu.

Zadání projektu vzniklo ve spolupráci s městskou částí Praha 3 a Institutem plánování a rozvoje hlavního města Prahy. Studentské práce nabízejí alternativní pohled na území Nákladového nádraží Žižkov, které v nejbližší budoucnosti projde rozsáhlou revitalizací. Brožura zároveň funguje jako časová kapsle, dokumentující krátký úsek v procesu transformace tohoto území.

Obsah

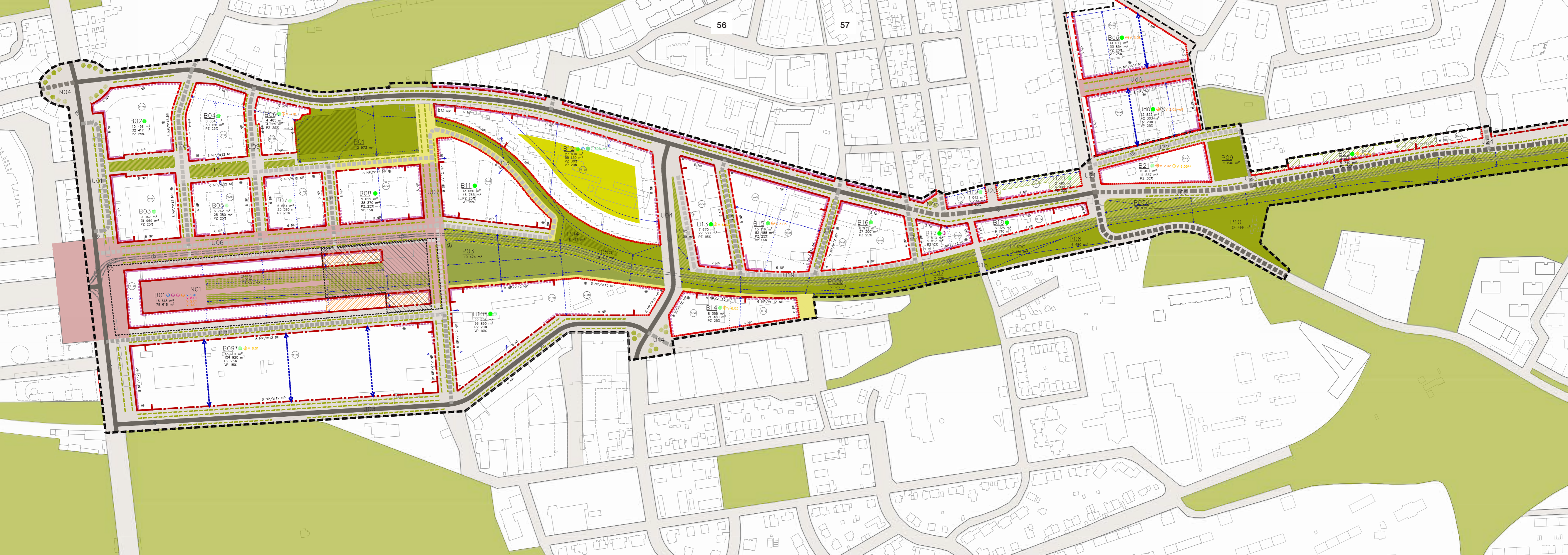
3	Fotogalerie
52	Katastrální mapa
54	Ortofotomapa
56	Regulace
58	Územní plán
60	Vizualizace
62	Zadání
64	Kontext území <small>Anna Borovská</small>
66	Jak podpořit autenticitu území? <small>Lada Kolaříková</small>
68	Význam průzkumů transformačních území <small>Ida Chuchlíková</small>
70	Umělecké prů-vý-zkumy území <small>Jan Trejbal</small>
72	Sci-fi povídka z Nákladového nádraží Žižkov <small>Anna Beata Hábllová</small>
74	Audioprůzkum území <small>Vincenc Klusák</small>
80	Obyvatelé žižkovského brownfieldu <small>Eliška Bártlová</small>
86	Prostupnost, cesty, zájmové body území <small>David Knížek, Marek Hlavička, Jiří Pernica</small>
98	Evaluace antropogeních stop území <small>Maxim Klement</small>
120	Urban photography <small>Miriam Pružincová</small>
150	Záznam barev, tvarů a struktur území <small>Natália Dvořáková</small>
160	Utility markings <small>Ana-Maria Băescu</small>

54

55

Zadání

Zadavatel

Městská část Praha 3
Havlíčkovo nám. 700/9, 130 85 Praha 3
kontakt: Lada Kolaříková
+420 603 840 354, +420 222 116 787
kolarikova.lada@praha3.cz

Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy
Vyšehradská 57/2077
128 00 Praha 2 - Nové Město
kontakt: Anna Borovská
+420 771 227 522
borovska@ipr.praha.eu

Investor, developer, majitel

Soukromí a veřejní investoři v území.

Zástupci veřejnosti, občanské spolky

Stávající obyvatelé Žižkova a příchozí obyvatelé nově vznikající čtvrti.

Výhradně umělecký produkt

Autorské projekty s ambicí praktického uplatnění v procesu územního rozvoje, ve fázi plánování, realizace i dočasného využívání.

Stručné zadání projektu

Umělecký výzkum je zkoumání, které využívá umělecké prostředky k pochopení a vyjádření subjektivního pocitu tvůrce. Úkolem studujícího – umělce je na základě jeho dosavadních znalostí a prožitku, získané osobní zkušenosti z místa vyjádřit zvolenou uměleckou metodou hodnoty, charakter, identitu lokality, odhalit její potenciál a přispět k definování sdílené vize o podobě budoucí čtvrti. Předpokládáme, že průzkum lze využít jako jeden z podkladů při plánování rozvoje území nákladového nádraží.

Literatura

Nákladové nádraží Žižkov, urbanistická studie s prvky regulačního plánu (IPR, 2022)
Nákladové nádraží Žižkov (Dita Dvořáková, Rudo Prekop, 2013) Pražská nádraží ne/využitá (kolektiv autorů, 2012)

Interpretace – výstupy – dopady

Výsledek uměleckého průzkumu, následně interpretovaný např. formou živého umění, uměleckých instalací, komunitních aktivit, vycházek a diskuzí by mohl přispět k vyšší míře zapojení veřejnosti a přiblížení urbanistických témat, udržitelnosti, developmentu, umění, aktivismu i možností dočasného využívání a prohloubení pocitu sounáležitosti s místem.

Termíny

Rozpracovanost: 22. 11. 2023
Odevzdání: 31. 1. 2024
Brožura: 9. 2. 2024
Prezentace: únor 2024

Odhad časové/personální náročnosti pro další práci – jaké jiné profese by se mohly zapojit?

Na analýzu je možné navázat různě časově náročnými aktivitami při další spolupráci s architekty, stavebníky a veřejností.

Udržitelnost projektu

Proces analýzy – umělecký průzkum může sloužit jako východisko pro zpracování strategie dočasného využití území za účelem udržitelného rozvoje transformačních a nevyužívaných lokalit.

Výstupy lze využít při přípravě navazujících záměrů (např. soutěžní zadání, design manuál, podklad pro návrh aktivit – performance, site specific, komunitní umění, fyzická instalace nebo různé formy divadelního žánru). Některé z nich je možné realizovat v rámci kulturně-společenských akcí.

Anna Borovská

Kontext území

IPR Praha zpracoval návrh urbanistické koncepce a regulace plánované výstavby na území Nákladového nádraží Žižkov. Studie (*NNŽ urbanistická studie s prvky regulačního plánu, IPR Praha, 2022*) byla v září 2022 schválena Radou hl. m. Prahy a stala se závazným dokumentem pro všechny aktéry v území. Studie slouží také jako podkladová studie ke změně územního plánu Z2600 a příloha kontribučních smluv mezi hl. m. Prahou, městskou částí Praha 3 a investory. V roce 2021 byla v Centru architektury a městského plánování v Praze uspořádána výstava k příležitosti představení urbanistické studie, která stanovuje rámec a pravidla rozvoje území. Prezentace byla pojata výtvarnou formou a její součástí byla i povídka od Anny Beaty Háblové.

Sci-fi povídka akcentuje vágní povahu nákladového nádraží, artikuluje charakter území a pomáhá číst a formovat jeho identitu. Subjektivní vnímání místa bylo inspirací pro hledání dalších forem autorských interpretací, které by ilustrovaly atmosféru území a odhalily hodnoty jeho prostředí. Logickým krokem proto bylo, společně s městskou částí Praha 3,

oslovení umělecké instituce Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze ke spolupráci a formulování zadání *Uměleckého průzkumu území* v rámci předmětu UMLab. V průběhu semestru studenti různých oborů zkoumali území svébytnými uměleckými přístupy, prostředky a metodami, kterými se k místu vztahovali a hledali jeho podstatu, charakter, identitu. Výstupy mohou sloužit pro navazující návrhovou fázi projektu, ve které budou umělci hledat konkrétní řešení pro veřejná prostranství a dočasnými instalacemi či intervencemi aktivovat území. Mohou sloužit jako podklad pro zadání urbanistických, architektonických či krajinářských soutěží a zafixovat tak hodnoty a jedinečnost místa v budoucím developmentu. V neposlední řadě slouží jako autentický záznam krátkého období v procesu transformace postindustriální plochy v polyfunkční městskou strukturu. Umělecký průzkum území má ambici obstát v kontextu konvenčních metod analýz území a stát se součástí plánovacích podkladů pro vybraná území s transformačním potenciálem.

Anna Borovská
Architektka / Urbanistka
IPR Praha, Kancelář územní koordinace, garantka území
Prahy 3 - Žižkova a Prahy 8 - Karlína, koordinátorka
projektu Nákladové nádraží Žižkov

Lada Kolaříková

Jak podpořit autenticitu území?

Revitalizaci území brownfieldu, které v minulosti plnilo funkci nákladového nádraží, chápeme jako jedinečnou příležitost pro zhodnocení rozlohou významného, ale dnes opuštěného a vágního území části Žižkova. Město, jako podklad pro jeho rozvoj, pořídilo a dohodlo urbanistický plán, který spustil proces přeměny území v moderní, kompaktní, polyfunkční, environmentálně a ekonomicky udržitelnou čtvrť pro více než 20 tisíc nových obyvatel. Čtvrť, která přirozeně naváže na okolní struktury, která bude respektovat morfologii místa a její přírodní hodnoty a kde domy lidského měřítka vymezí živá veřejná prostranství. Čtvrť, která bude jedinečná a přívětivá, umožňující svým obyvatelům vytvořit si k místu silný vztah. V čem ale spočívá její autentičnost? Pro její společné objevování jsme proto přivítali možnost spolupráce se studenty UMPRUM v rámci projektu UMLab. Věříme, že uměleckými prostředky vyjádřený charakter a hodnoty území přispějí k pochopení souvislostí a pomohou všem aktérům – zástupcům veřejné správy, místní samosprávě, investorům,

architektům, umělcům, místním organizacím nebo komunitám, vytvořit kvalitní a jedinečné prostředí. Do budoucna by se spolupráce mohla stát impulsem ke vzniku neformální městské laboratoře, která by propojila téma urbanismu, udržitelnosti, developmentu, umění, aktivismu. Formou živého umění, uměleckými instalacemi, kontaktními setkáváními, sousedskými a jinými aktivitami by posílila vztah komunit k místu a jeho hodnotám a pomohla formulovat sdílenou vizi, která by se odrazila v kvalitním a nezaměnitelném řešení jednotlivých projektů. Dočasné zásahy by prověřily úspěšnost zvolených řešení. Vědomi si dlouhodobosti projektu přeměny nákladového nádraží bychom také rádi otestovali možnosti dočasného využívání území a přispěli k vytvoření příležitostí pro účelné využívání soukromých i veřejných objektů a pozemků do doby jejich konverze.

Lada Kolaříková
Architektka, urbanistka, městská část Praha 3,
vedoucí Oddělení rozvojových území, zabývá
se zejména projektem revitalizace brownfieldu
Nákladového nádraží Žižkov

Ida Chuchlíková

UMPRUM, prorektorka pro vnější vztahy

Průzkumy transformačních území

V každé době existují místa, která pozbyla svůj původní účel, nebo ztratila z různých důvodů atraktivnost. V čase, kdy se promýšlí jejich budoucí obsahová náplň i podoba, zůstávají ladem a ocitají se v jakémsi fyzickém mezičase. V takovém období tolerujeme jejich neforemnou dočasnost. Bují v nich jiný druh života, než ten v již stabilizovaném okolním světě. Pohlcuje je krajina, svou roli přebírají sukcesivní procesy. Prostor prorůstá životem, který většinová společnost považuje za nechtěný, někdy i nebezpečný. Tento mezičas má v sobě však magnetizující potenciál. Vnímejte ho s citem i s respektem, protože je pomyslným plátnem pro vnímání kontur dočasných světů a prostorem pro imaginaci, jejichž neformální povaze můžeme naslouchat. Umožňuje nám to ze stabilizovaného prostředí znovu sledovat ryzí kontury světa na rozhraní. Podobně jako se v undergroundu rodí počátky nových forem, rodí se na rozhraní témata, jejichž čas teprve přichází.

Vysoká škola uměleckoprůmyslová je na poli vysokých škol ojedinělým úkazem. Její velikost jí umožňuje operativnost, která se projevuje v mezioborovém přístupu a schopnosti sledovat téma dočasného využití více

perspektiv uměleckých oborů. Díky této kombinaci tvoří ojedinělý most mezi imaginací i ambicí aplikovat poznatky v reálném světě.

Spolupráce UMPRUM, Městské části Praha 3 a Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy (IPR) v lokalitě Nákladového nádraží Žižkov umožnila studujícím uměleckých oborů tento mezičas využít. Naslouchat prostoru ve chvíli, kdy je území na omezený časový úsek možné uchopit jako alternativní svébytný prostor a objevovat jeho skrytá pravidla.

Senzitivní reflexe těch, kteří mají otevřenou mysl a dokáží zachytit skryté potenciály území chápeme jako pomlku, která umožňuje reflexi našeho přetvořeného organismu znovu se bez pravidel nadechnout. Artikulovat autentické charakterystiky prostoru a nabídnout je při hledání budoucí formy území do jeho vnitřního genetického kódu. Předchozí genetický kód území nemusí být vždycky zcela zapomenut. Některé z atributů předchozího stavu se díky srozumitelnému překlada obtiskávají do budoucí podoby místa. Umožňuje to zahrnout do úvah nad historií kontinuitu vzpomínek i posílit sebeidentifikaci místních s vizí budoucích proměn. Tedy respekt k přijetí předchozího i budoucího.

Důležitým faktorem spolupráce Vysoké školy uměleckoprůmyslové, Městské části Praha 3 a IPRu je uvědomění, že kulturně kreativní sektor dokáže v čase nezbytné transformace urbánních přístupů s ohledem na současné environmentální výzvy nabídnout možnou cestu v alternativních urbanistických strategiích, které jsou schopny propojovat odlišné pohledy na území.

Spolupráce vznikla v rámci předmětu UMLab, který je kreativní laboratoř UMPRUM a zároveň ústředním místem pro spolupráci akademické sféry se soukromým i neziskovým sektorem a státní správou.

Ida Chuchlíková
Prorektorka pro vnější vztahy UMPRUM, architektka

Jan Trejbal

UMPRUM, vědecký pracovník katedry architektury

Umělecké prů-vý-zkumy území

V České republice se každý rok vytváří značné množství standardních územních studií¹ a průzkumů území, které se řadí mezi územně-plánovací podklady². Aktualizovaný zákon o zadávání veřejných zakázek³ (2016) přináší dnes zadavatelům větší volnost v tom, jakým způsobem budou zakázky vypsány. Nepřímo tak umožňuje vznik (i alternativních) studií/průzkumů území ne-soutěžených pouze „na nejnižší cenu“. Alternativní formy municipálních strategií a průzkumů území s propisem do území jsou nejčastěji poptávány ze strany obcí protože jsou nezávislé a inkluzivně řeší území i mimo obecní pozemky. Dále nabízejí často velkou podrobnost (měřítko) a diverzitu, což je výhodné pro obce, které nemají regulační, či akční/komunitní plány. Průzkumy a dokumentace také nabízejí neortodoxní, uživatelsky přijatelnou podobu zapojení obyvatel a odborníků (pasivní a aktivní). Metodické a především praktické výstupy (průzkumy území) mohou využít subjekty, které jsou většinou i zadavatelem. Jedná se o zástupce municipality (odborů, vedení města), komerční sektor (poradenské firmy, developereři), instituty (například pražský Institut plánování a rozvoje) či místní spolky. Vzhledem k (převažující) výtvarné formě těchto průzkumů je v dnešní době nejčastějším zadavatelem uměleckého výzkumu galerijní, či akademická instituce typu UMPRUM. Obecně lze říci, že základním úkolem

tvůrce je tedy rozšiřovat (běžně zadávané) spektrum zadání. Tedy, že tvůrce – v tomto případě student – svým uměleckým průzkumem území, vytváří novou formu nebo přístup, který by mohl být užitečný místní samosprávě, institutům či spolkům. V odborném urbanistickém diskurzu se diskutuje o limitech urbánních studií/průzkumů a o samotném procesu vzniku územních plánů. Například v roce 2012 na konferenci univerzity Bauhaus ve Výmaru francouzský sociolog Alain Boudrin zmiňuje, že „(plánování) zatím nenalezlo své způsoby jak se inovovat a městské rozvojové studie se nezabývají nástroji k řešení každodenních problémů.“ Podobně uvažují José L. S. Gámes a Susan Rogers, kteří hovoří o “nutnosti rozšíření designérské praxe společensky a politicky relevantním směrem.” Urbanista a docent na švédské univerzitě v Lulea Agatino RIZZO a doktor umění Michail GALANAKIS ve svém zásadním textu z roku 2015 nazvaném Transdisciplinary Urbanism. Three experiences from Europe and Canada chápou tyto všechny tendence jako „...nový, vznikající metodologický rámec, podle kterého vědci, umělci a místní budou studovat příležitosti a otevřené možnosti, jak regenerovat stávající struktury v urbánním prostoru.“ Architektonické a umělecké prů-vý-zkumy území lze proto chápat jako přirozený „přechodový diskurz“, potvrzující deficity stávajícího systému sledovaných jevů v území dle vyhlášky o územně analytických

podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, a to právě při zpracování územně-plánovacích podkladů. Už v tzv. Vídeňské deklaraci o uměleckém výzkumu (Artistic Research) byl v roce 2020 učiněn pokus o zařazení architektonického výzkumu do oblasti umění. I z toho důvodu, že výstupem současného architektonického výzkumu nejsou pouze vědecké články v akreditovaných časopisech, ale také scénografie či hudba, které mají nárok na podobné financování jako klasické vědní obory, a tedy i nárok na plnohodnotné zařazení do Frascati manuálu. Rozdíl mezi uměleckou nebo architektonickou praxí a uměleckým nebo architektonickým výzkumem leží podle architekta a absolventa doktorandského studia na UMPRUM Praha Davida Kovaříka právě „...ve schopnosti tvůrčí uměleckou činnost zprostředkovat, komunikovat a kriticky reflektovat. Ne v umělecké činnosti samotné (ačkoliv ta je neoddělitelnou součástí výzkumu).“ jak uvádí ve své práci Umělecký výzkum a rtuťová kapka z roku 2020.

Zásadní pro celou problematiku je vzájemné porozumění. Tedy, aby často velmi rozdílné výstupy mladých studentů (umění, architektury, designu, fotografie a dalších kreativních oborů) jasně zprostředkovaly názory na území, většinou pro technicky a prakticky zaměřené zástupce municipality, komerčního sektoru, či místní spolky. Proto byl navržen formát Listu studenta,

který vychází ze známé a obecně přijímané excelovské estetiky. Obsah jednotlivých kolonek – položek mísí známé termíny ze strategických dokumentací, či dotačních výzev (např. hlavní zjištění, limity, hodnoty, záměry, dlouhodobé cíle, či aplikovatelnost výstupů) s někdy až poetickými formulacemi studentů (např. Silná „nicota“ v území. Přetržený koleje, po kterých už nic nemůže nikdy jet), či experimentální formou grafů (... kde každý bod reprezentuje určité místo či objekt a je umístěn podle kritérií jako nápaditost, kvalita, účelnost a historická hodnota). A tak to je v pořádku. Protože tudy vede pomalá cesta k rozšíření kvality a spektra průzkumů vycházejících z kontextu území na základech nezatížené autorské imaginace.

Jan Trejbal

Urbanista a výtvarník, vědecký pracovník katedry architektury UMPRUM. www.publicspacelab.cz

Pozn. k textu: Text volně vychází z disertační práce s názvem Transdisciplinární průzkumy území, kterou autor textu obhájil v roce 2021 na UMPRUM v Praze. Části problematiky se věnuje také jeho monografie s názvem Pohyb tvůrce, která vyšla v roce 2021 v nakladatelství UMPRUM.

Anna Beata Hábllová

Architektka, teoretička, básniřka

Sci-fi povídka z Nákladového nádraží Žiřkov

Hana vzala zelenou plastovou konev připomínající ptačí zobák, naplnila ji vodou a pustila se do zalévání rostlin na parapetu okna. Během toho se chvílemi zadívala ven, na barevné paruky listnatých stromů, které vítr postupně shazoval a jako kobercem jimi pokrýval suchou zem. Uprostřed parku hrála fotbal parta kluků. Nebyl to skutečný fotbal, protože míč byl pro tento účel až moc chytrý. Elektromíč, který nic nerozbije, nepoškodí ani nepoškrábe, a rozhodně nevletí do ulice plné aut. Jeden z kluků pokaždé kopnul do míče tak, aby se ve stejném směru odrazil od pomyslné hrany ulice, pro kterou byl naprogramovaný, že za ni nesmí. Jiný kluk na něj zakřičel, že podvádí a nehraje fér. Hana se dívala na sportovní výjev, na ten život, který tady teď byl, a přitom být nemusel, a to jen kvůli ní, kvůli její petici, která málem hodila vidle do výstavby celé této čtvrti. Při té myšlence Haně cukla ruka, přelila, voda z květináče stekla pramínkem na parapet a z něj začala odkapávat na podlahu. Položila konev, ta zapálala a robotickým hlasem oznámila množství vody, kterou ještě obsahuje. „Já vím, já vím, ještě jsem neskončila,“ řekla Hana konvi a spěchala do koupelny pro hadr. Systém se nesmí dozvědět, že vodu vylila, jinak bude platit pokutu za plýtvání. Kdysi tady bylo nádraží. Nákladové nádraží Žiřkov. Tři křídla vzájemně propojených a průjezdných hal, která ve své době tvořila jednu z provozně

nejdokonalejších staveb v Evropě. Hana sem ještě jako mladá chodila a fotila si ubíhající perspektivu s diviznami v popředí nebo detaily zrezivělých manipulačních můstků, které jí připomínaly kostru slepýše. Slepýšů se tady vyskytovalo víc, hlavně těch živých. Anebo všelijakých rostlin, třeba hadinců, lipnic nebo rozchodníků. Jednou tady také potkala kluka, kterého si později vzala za muže. Byl biolog a v den, kdy se seznámili, sbíral drobné žluté květy starčku úzkolistého, aby je pak pro výzkumné účely louhoval. Později jí vysvětlil, že starček z čeledi hvězdicovitých pochází z jižní Afriky a na nádraží byl náhodně zavlečen v 19. století, pravděpodobně s dováženou ovčí vlnou. Vyhovují mu osluněné lokality s propustnou štěrkovou půdou, což odpovídá právě tomuto nádraží. Haně se tehdy moc líbilo, jak křehké květy opatrně odstříhával a vkládal do igelitového sáčku. Takhle jemně se bude určitě chovat i ke své ženě, blesklo jí hlavou. „Nejcennější je tady drobnokvět pobřežní, ale až po tobě,“ říkával jí, když spolu začali chodit a schůzky si dávali na kolejích vedoucích kamsi do bohatých keřů svíd, vrb a hlohů. Drobnokvět pobřežní, který nerostl nikde jinde v Evropě, se na ně díval, když se spolu schovávali za zrezivělými konstrukcemi výtahových šachet, nebo pod propadajícími se střechemi nástupišť. Hana to tu milovala, a tak si myslela, že bude nejlepší si zachovat, zakonzervovat. Sepsala petici, kde nové výstavbě kritizovala moc velkou hustotu zastavby, malé parky a nedostatečnou kapacitu školek. V protestu ji chtěli podpořit i místní,

protože zahušťovat město zevnitř a nerozšiřovat ho do krajiny je sice chvályhodné, ale ne za mým plotem, „*not in my backyard*“. Z tohoto výrazu se také snadno stal akronym NIMBY, používaný pro ty, kteří odmítali prospěšné výstavby jen proto, že byly v blízkosti jejich domova. A s každou stavbou přicházela i nějaká ta změna, a kdo by takové věci chtěl. Hana stírala vodu ze země a myslela na to, jaké by to bylo, kdyby se, jak si kdysi přála, nic velkého nestavělo, ceny bytů by šly ještě výš, a ona by neměla tuhle garsonku s výtahem a výhledem do parku. Sice malého parku, ale jak později zjistila, také velmi útulného. Hana vstala a vzala z parapetu svatební fotku. Nebyla sice zaprášená, ale i tak jí Hana přejela rukávem, jako by jí chtěla vyleštit, jako by chtěla vzít zpátky do života svého muže, který jen pro chvíli nepozornosti zemřel na silnici. Na co asi myslel? Na ni? Nebo na nějaké rostliny? Nebo ho trápilo, že neumí svou rodinu zajistit, že nemá na to koupit nějaký ten byt? Když se to stalo, bylo deštivo a nad městem ležela deka mraků. Haně pár hodin trvalo, než jí všechno došlo, než se probrala z prvotního šoku. Připadalo jí to tak absurdní. „Vždyť tady ještě ráno byl!“ křičela na policistu, který jí smutnou zprávu oznamoval. „To přece nemůže být pravda!“ Svět se jí rozpadl před očima. Co má tedy ještě v tomhle životě smysl? Hned po pohřbu šla na nádraží a ze země tam vyloubla několik rostlin, mezi jinými starček i drobnokvět, a doma si je zasadila do několika květináčů s různorodou hlínou. „Uvidíme, jestli se o vás dokážu postarat. Na nic jiného

totiž nemám sílu,“ zašeptala drobným květům a po tvářích se jí koulely slzy. Později si založila fejsbukovou skupinu pro pěstování neobvyklých rostlin a petici proti výstavbě pustila z hlavy. Uběhlo pár desítek let, jedna velká inflace, jedna ještě větší finanční krize, několik prezidentských voleb, dvojí povýšení v práci a Hana si našetřila na byt. Když v nabídce realitky uviděla garsonku na Novém Žiřkově, neváhala. Bylo jí těsně po padesátce. Založit rodinu se jí nepodařilo a žádné další velké plány neměla. Tedy kromě jednoho. Udržet při životě dvě neobvyklé rostliny. Vždyť byly pro jejího muže tak vzácné – tedy až po ní, po Haně. Položila svatební fotku zpátky a pokračovala v zalévání rostlin. U jedné pohladila drobné a žluté, u druhé ještě menší bílé květy. Podívala se ven. V dálce se rýsovala zrekonstruovaná hala bývalého žiřkovského nádraží. Tam také kdysi rozprášila popel svého milého. Za tmy, mezi vysoké stvolý plevelů. Aby to bylo jako tehdy, když chtěli, aby je nikdo odnikud neviděl.

Anna Beata Hábllová architektka, teoretička, básniřka. Za architektonické návrhy i teoretické práce získala ceny Young Architect Award 2010, Young Planning Professionals Award 2012 a Juniorstav 2012. Vyдалa čtyři básnické sbírky, jednu komixovo-vědeckou knihu, jednu beletrii, publikovala básně v literárních časopisech Host, Tvar a Welles, moderuje, přispívá do Českého rozhlasu.

Vincent Klusák

74

75

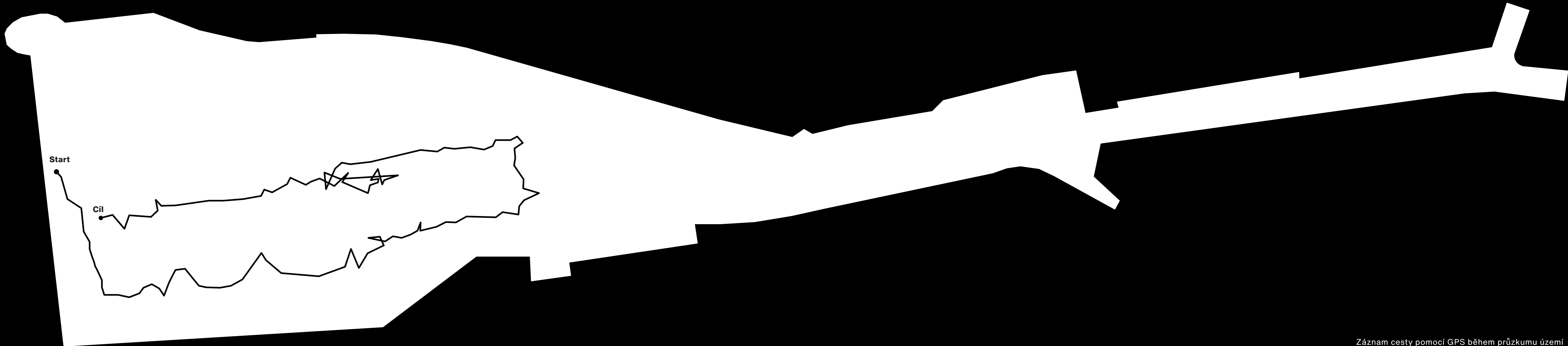
Atelier
Volné umění 3

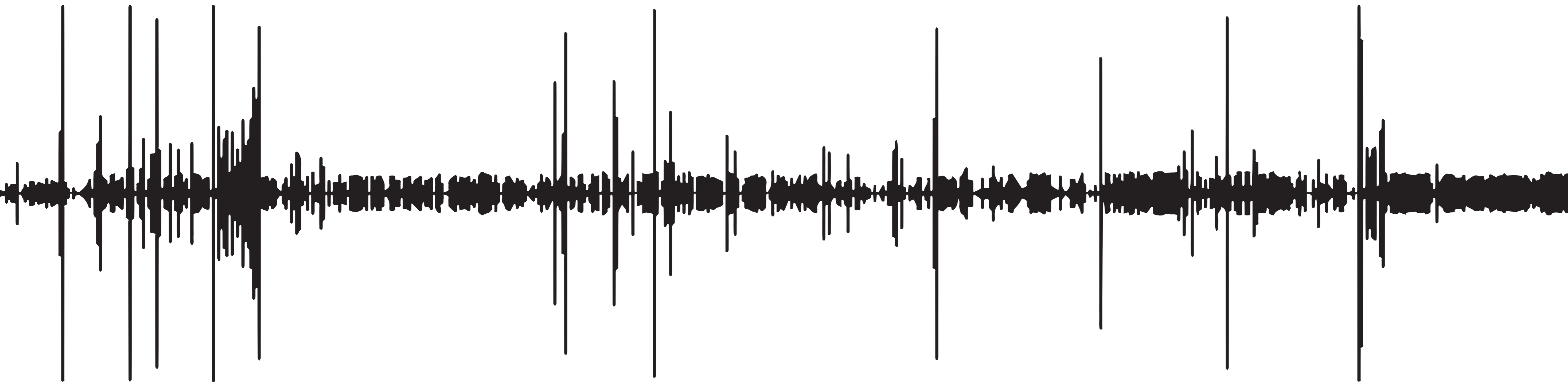
Kontakt
instagram.com/princ.kaol

Audioprůzkum území

Využité podklady/data
Lokalitu autor znal již před zadáním. Inspirací k projektu se stala kniha Towards the Urban Revolution: Open Jazdów – Partnership for Jazdów Settlement, a grassroots initiative that transformed the historical housing estate into socially and culturally active space co-managed by the residents of Warsaw. Monika Milewska. 2019.
Stručný popis návštěv/průzkumů lokality
Tříkrát návštěva lokality se zadavatelem (zástupkyně IPR a MČ Praha 3). Samostatné návštěvy během září 2023. Obsahem návštěv byl umělecký průzkum lokality formou audionahrávek. Tyto průzkumy proběhly na „více odlehlých“ místech celého území.
Metoda analýzy/průzkumu (popis a zdůvodnění volby umělecké/analytické metody)
Umělecký průzkum lokality formou audionahrávek. Průzkum probíhal v území formou kvalitativní a byl zaměřen na „filtrování“ podstatných a nepodstatných vjemů pro tento autorský průzkum.
Hlavní zjištění (případně popis prostorového určení konkrétních zjištění)
Hodnotný objekt Antiku. Silná „nicota“ v území. Zachycená v audionahrávkách. Přetržený koleje, po kterých už nic nemůže nikdy jet.
Limity (Co vás při průzkumu/cílech mohlo omezovat?) Hodnoty (Co vám přišlo hodnotné?) Problémy (Čím je dle vás lokalita ohrožena?) Záměry (Udržitelnost a zda jste pracoval/a s některými již existujícími záměry.)
Limitem byla nedostatečná časová dotace v semestru pro předmět – vypracování výstupů ze zadání. Hodnotné bylo zachycení kontextu území zvuky, které území jsou pro místo charakteristické. Lokalita je ohrožena čistě investiční výstavbou a z toho plyne obava, že prostor bude nepříjemně obyvatelný.

Forma použitých výstupů a interpretace
Analýza je finálním produktem práce. Na druhou stranu je možné dále spolupracovat na zadání s architektky, botaniky a dalšími odborníky. Autor klade důraz na „dobrovolné řešení“, kdy není možné imperativně říkat, co se má s územím dít. Je ale vhodné upozornit na hodnoty v území. Území může sloužit jako precedens pro municipality i pro jiné „obydlené“ brownfieldy. Inspirace pro lokalitu Nákladového nádraží Žižkov byl varšavský model - Otworthy Jazdów.
Open Jazdów je komunita ve varšavské usedlosti dřevěných finských domů, která provozuje veřejné společenské, kulturní, vzdělávací a umělecké aktivity. https://jazdow.pl/
Vize a dlouhodobé cíle po analýze/průzkumu
Analýza je finálním produktem práce.
Autor doporučuje obnovit koleje, aby tam naposledy přijel vlak. Ne nostalgický, ale subkulturně pojatý.
Autor vychází ze znalosti komunity „freighterů“, kteří tyto akce organizují.

Eliška Bártová

Obyvatelé žižkovského brownfieldu

Ateliér
Architektura 4

Kontakt
eliska.bartova@umprum.cz

Využitě podklady/data

Byly použity místní již hotové rešerše/analýzy území. Studium webového portálu Dvě prahy. Při svém průzkumu vycházela převážně z odborných studií zaměřených na biologickou diverzitu prostoru nákladového nádraží Žižkov.

Stručný popis návštěv/průzkumů lokality

Před sněhem provedla autorka dvě procházky lokalitou, během nichž si všímala bohaté vegetace a zaznamenala to fotografiemi a videi. Doprovodným výstupem některých návštěv byly audio-nahrávky z odlehlých místech území. Prozkoumáno bylo celé území, ale postupně se průzkum zaměřil hlavně na okolí kolejíště, které bylo považováno za nejpřístupnější a nejlogičtější část.

Metoda analýzy/průzkumu (popis a zdůvodnění volby umělecké/analytické metody)

Metodika průzkumu byla založena na podkladu datových informací a studií.

Hlavní zjištění (případně popis prostorového určení konkrétních zjištění)

Místo není tak prázdné, jak se může zdát, a probíhající transformace území motivovala k mapování místních živočichů a rostlin. Území je bohaté a druhově rozmanité, přičemž některé druhy jsou pro Prahu unikátní a vzácné. V rámci výzkumu byly identifikovány konkrétní druhy rostlin a živočichů, které jsou zahrnuty do červeného seznamu nebo jsou chráněny vyhláškou. Rozmanitost druhů rostlin je pravděpodobně spojena s železniční tratí, která umožňovala migraci a šíření semínek a tím i rozšiřování vzácných druhů.

Limity (Co vás při průzkumu/cílech mohlo omezovat?)

Hodnoty (Co vám přišlo hodnotné?)

Problémy (Čím je dle vás lokalita ohrožena?)

Záměry (udržitelnost a zda jste pracoval/a s některými již existujícími záměry)

Vzhledem k tématu analýzy zaměřené na biologickou diverzitu bylo limitem počasí. Během zimního období se autorka spoléhala na dostupná data z internetu a studií, protože nebyla schopna osobně lokalitu prozkoumat. Práce by mohla být rozšířena nebo zopakována s vlastními vstupy a dokumentací, zejména během jarního období. Pro další výzkum je vhodné použití fotopastí pro zachycení zvířat v kontextu projektu, což by mohlo přinést zajímavé výsledky. Problémem, ale zároveň důležitým zjištěním je, že přírodnímu bohatství území hrozí zánik v důsledku jeho plánované transformace.

Forma použitých výstupů a interpretace

Analýza je možný finální výstup, zároveň se nabízí pokračování projektu formou webové prezentace. Návrhovou část projektu je možné realizovat při festivalu s cílem vytvořit návrhy, které pomohou živočichům a rostlinám v daném území.

Vize a dlouhodobé cíle po analýze/průzkumu

Potenciálními zájemci o projekt mohou být vzdělávací instituce a odborníci zabývající se urbanismem a ochranou přírody. Projekt je považován za zajímavý především pro obyvatele Prahy a mladší generace, důraz může být kladen na edukativní funkci. Nejednalo se o výhradně umělecký projekt.

Corrigiola litoralis

Habitus a typ růstu

Výška [m]: 0,05–0,2

Růstová forma: jednoletá bylina

Životní forma: terofyt

Životní strategie (Pierceho metoda podle vlastností listů):

R Životní strategie (Pierceho metoda, C-skóre): 0 %

Životní strategie (Pierceho metoda, S-skóre): 0 %

Životní strategie (Pierceho metoda, R-skóre): 100 %

List

Přítomnost a přeměna listu: listy přítomny, nejsou přeměněné

Uspořádání listů na stonku (fylotaxe): střídavé, vstřícné, v přízemní růžici

Tvar listu: jednoduchý – celistvý

Palisty: přítomny

Řapík: chybí

Květ

Doba kvetení [měsíc]: červenec–září

Barva květu: bílá

Symetrie květu: aktinomorfní (dvě a více rovin souměrnosti)

Květní obaly: kalich a koruna

Srůst koruny/okvětí: volné

Srůst kalicha: volnolupenný

Typ květenství: svazeček

Výpis z portálu Pladias.cz ke dni 9. 12. 2023

Způsob generativního rozmnožování: autogamie

Plod, semeno a šíření

Typ plodu: suchý plod – nažka

Barva plodu: hnědá, černá

Jednotka šíření (diaspora): plod, plodenství nebo jeho část

Strategie šíření: Sparganium (převážně autochorie a hydrochorie)

Myrmekochorie: pravděpodobně nemyrmekochorní nv

Podzemní orgány a klonalita

Délka života prýtu (cyklicita): prýt převážně monocyklický

Hlavní kořen: přítomen

Banka pupenů

Počet pupenů na prýt na povrchu půdy bez pupenů na kořenech: 3

Počet pupenů na prýt v hloubce 0-10 cm bez pupenů na kořenech: 2

Počet pupenů na prýt v hloubce více než 10 cm bez pupenů na kořenech: 0

Velikost podzemní banky pupenů bez pupenů na kořenech: 5

Hloubka podzemní banky pupenů bez pupenů na kořenech [cm]: 2

Počet pupenů na prýt na povrchu půdy včetně pupenů na kořenech: 3

Počet pupenů na prýt v hloubce 0-10 cm včetně pupenů na kořenech: 2

Počet pupenů na prýt v hloubce více než 10 cm včetně pupenů na kořenech: 0

Velikost podzemní banky pupenů včetně pupenů na kořenech: 5

Hloubka podzemní banky pupenů včetně pupenů na kořenech [cm]: 2

Způsob výživy

Parazitismus a mykoheterotrofie: autotrofní

Masožravost: rostlina není masožravá

Symbiotická fixace dusíku: bez symbiontů fixujících dusík

Karyologie

Počet chromozomů (2n): 16

82

Stupeň ploidie (x): 2

2C velikost genomu [Mbp]: 1136,22

1Cx monoploidní velikost genomu [Mbp]: 568,11

Genomický obsah GC bazí: 42.2 %

Původ taxonu Původnost v ČR: původní

Ekologické indikační hodnoty

Ellenbergovské indikační hodnoty

Výpis z portálu Pladias.cz ke dni 9. 12. 2023

Indikační hodnota pro světlo: 9 – rostlina plně osvětlených míst,

nevyskytující se při méně než 50 % rozptýleného záření dopadajícího na volnou plochu

Indikační hodnota pro teplotu: 6 – přechod mezi hodnotami 5 a 7

Indikační hodnota pro vlhkost: 6 – přechod mezi hodnotami 5 a 7 indikační hodnota pro reakci: 7

– indikátor mírně kyselých až bazických podmínek, nikdy se nevyskytující v silně kyselých podmínkách

Indikační hodnota pro živiny: 5 – výskyt na mírně živinami bohatých místech, méně často na chudších nebo bohatších místech

Indikační hodnota pro salinitu: 0 – netolerantní k solím, glykofyt

Stanoviště a sociologie

Výskyt v biotopech

4 Mokřadní a pobřežní bylinná vegetace

4D Říční rákosiny: 1 – vzácný výskyt

4I Vegetace nitrofilních jednoletých vlhkomilných bylin: 2 – optimum 13 Antropogenní vegetace

13C Jednoletá vegetace sešlapávaných stanovišť: 1 – vzácný výskyt Vazba na lesní prostředí

Vazba na lesní prostředí v termofytiku: 0 – taxon se v českých lesích spontánně nevyskytuje

Vazba na lesní prostředí v mezofytiku a oreofytiku: 0 – taxon se v českých lesích spontánně nevyskytuje

Kolonizační schopnost

Index kolonizační úspěšnosti v sukcesních stadiích (ICS): 1

Rozšíření a hojnost

Míra kontinentality: 3

Rozsah areálu podle gradientu kontinentality: 3

Výškový stupeň v ČR: nížiny

Frekvence výskytu v základních polích a kvadrantech síťového mapování: 12 taxon.data.freq_in_quad: 21

Hojnost ve fytoocenologických snímcích z ČR

Frekvence výskytu ve fytoocenologických snímcích: 0 %

Frekvence výskytu ve fytoocenologických snímcích s pokryvností nad 5 %:

0 % Frekvence výskytu ve fytoocenologických snímcích s pokryvností nad 25 %:

0 % Frekvence výskytu ve fytoocenologických snímcích s pokryvností nad 50 %:

0 % Průměrná procentická pokryvnost ve fytoocenologických snímcích: 2 %

Maximální procentická pokryvnost ve fytoocenologických snímcích: 3 %

Počet biotopů s výskytem taxonu v ČR

Počet úzce vymezených biotopů s výskytem taxonu: 3

Počet úzce vymezených biotopů, v nichž má taxon optimum: 1

Počet široce vymezených biotopů s výskytem taxonu: 2

Počet široce vymezených biotopů, v nichž má taxon optimum: 1

Výpis z portálu Pladias.cz ke dni 9. 12. 2023

Ohrožení a ochrana

Červený seznam 2017 (národní kategorie ohrožení): C1t – kriticky ohrožený taxon, ustupující

Červený seznam 2017 (kategorie ohrožení IUCN): CR – kriticky ohrožený

Zákonná ochrana: kriticky ohrožený taxon

Výpis z portálu Pladias.cz ke dni 9. 12. 2023 © 2014–2023 Pladias – Citace: Pladias – databáze české flóry a vegetace. www.pladias.cz

David Knížek

Marek Hlavíčka

Jiří Pernica

Prostupnost, cesty, zájmové body území

Atelier
Architektura 1

Kontakt

dykej1@gmail.com
marek.hlavicka@umprum.cz
jiri.pernica@umprum.cz

86

87

Využité podklady/data

Průzkum území kombinoval terénní návštěvy s analýzou mapových podkladů, včetně ortofotomap a katastrálních map. Tyto podklady pomohly upřesnit dojmy z prostupnosti a identifikovat specifické lokace.

Stručný popis návštěv/průzkumů lokality

Bylo provedeno několik návštěv území, při kterých byla subjektivně mapována prostupnost území pomocí GPS. Počet návštěv byl mezi 5 až 10. Každý člen týmu prozkoumal jinou část území. Byly využity výstupy z trackerů a následně byly identifikovány oblasti, které nebyly dostatečně prozkoumány (opakovaný návrat na místa).

Metoda analýzy/průzkumu (popis a zdůvodnění volby umělecké/analytické metody)

V rámci projektu bylo provedeno detailní mapování Nákladového nádraží Žižkov v Praze, s důrazem na prostupnost, cesty a bariéry. Metoda GPS trackování byla využita jako primární nástroj průzkumu, což umožnilo získání přesných a aktuálních informací o pohybu ve zkoumaném prostoru. Analýza prostupnosti byla vyhodnocena jako klíčový prvek výzkumu. Cesty vedoucí k nádraží, vnitřní struktura pěších i automobilových cest a přilehlá prostranství byly sledovány s cílem identifikace míst, kde může dojít ke zlepšení pohybu a prostupnosti. Syntéza informací získaných prostřednictvím GPS trackování umožnila vytvoření uceleného obrazu zájmového území.

Hlavní zjištění (případně popis prostorového určení konkrétních zjištění)

Ve zkoumaném území byly identifikovány 3 urbánní celky, které vykazují rozdílné charaktery a plynule přecházejí jeden do druhého. Jde o nádražní areál, koridor a lesopark. Jednotlivé prostory se liší v charakterem, prostupností a mírou vágnosti. Zatímco lesopark je jasným městským přírodním prostředím, areál nádraží je dynamické území, kde se mísí spontánní, dočasné a stavební aktivity. Transformační charakter je zde cítit velmi silně. Malešický lesopark naopak působí klidem a stálostí. Koridor propojující tyto dva celky by bylo možné pojmenovat městskou divočinou. Transformace zde visí pouze jako předzvěst ve vzduchu a stále si zachovává onen charakter zapomenutých vágních městských prostorů. Prostupnost areálu nádraží je omezena fyzickými bariérami a umožňuje pouze bodové vstupy, zatímco v lesoparku se cesty stávají oficiálnějšími. Území poskytuje útočiště desítkám lidí bez domova. To lze považovat i za hodnotu, která by měla být brána v potaz. Z toho pramení potřeba zvážit sociální bydlení pro lidi bez domova, aby nebyli z území vyhnáni bez náhrady.

Limity (Co vás při průzkumu/cílech mohlo omezovat?)
Hodnoty (Co vám přišlo hodnotné?)

Problémy (Čím je dle vás lokalita ohrožena?)
Záměry (Udržitelnost a zda jste pracoval/a s některými již existujícími záměry)

Limitem i problémem bylo jak prezentovat výsledky průzkumu tak, aby nebylo ohroženo soukromí nebo bezpečnost osob bez domova, a zároveň aby byly zachovány informace o prostupnosti a využití území. Problematika lidí bez domova je často ignorována jako společenský problém bez snahy o nalezení řešení.

Forma použitých výstupů a interpretace

Výsledkem projektu bylo nejenom mapování prostoru kolem Nákladového nádraží Žižkov, ale také umělecký výzkum, který reflektuje komplexnost městského prostoru.

Vize a dlouhodobé cíle po analýze/průzkumu

Je zde možnost dalšího rozvoje projektu v návaznosti na zjištěná data, například prostřednictvím dialogu s lidmi bez domova nebo vytvořením návrhů na základě identifikovaných potřeb území. Projekt by mohl sloužit širšímu spektru uživatelů, nejen jako studentský, ale také jako základ pro další výzkum propisující se do podkladů rozvoje území včetně možných developerských záměrů.

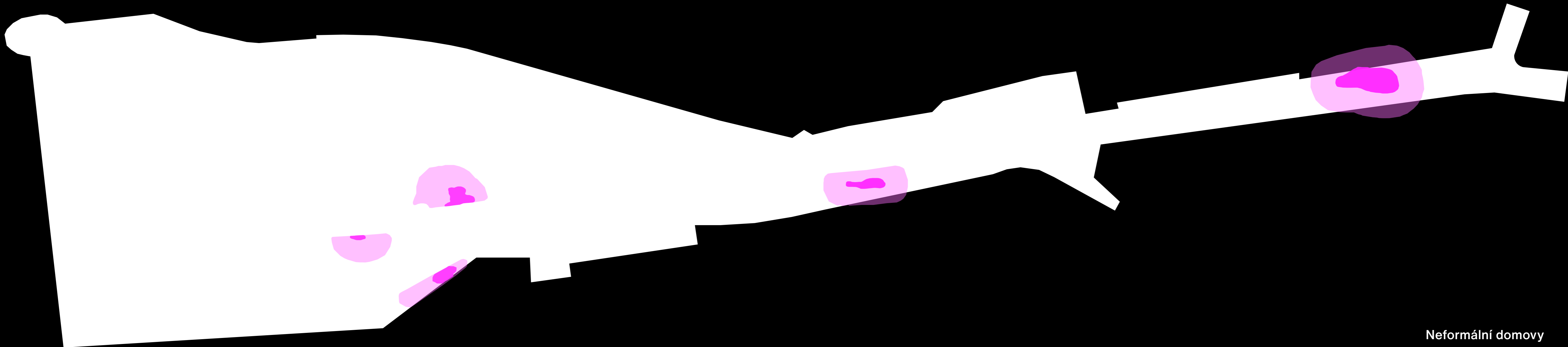
Aplikovatelnost – pro koho lze použít výstupy?

Projekt má význam pro veřejnost, spolky, investory, městské architekty a další zainteresované strany. Obsahuje potenciální přínos pro sociální programy a plánování veřejných prostor. Nejednalo se o výhradně umělecký projekt, ale o snahu přinést praktická a užitečná řešení pro rozvoj území s ohledem na sociální, kulturní a ekologické aspekty.

Bezprostřední území Domov

88

89

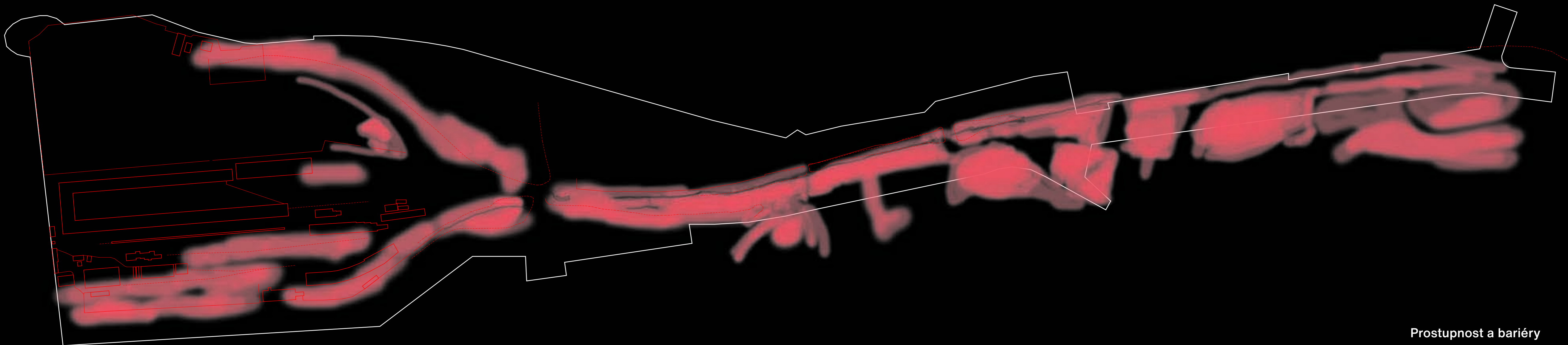

Neformální domovy

- Vegetace
- Terénní zlomy
- Ploty
- Budovy

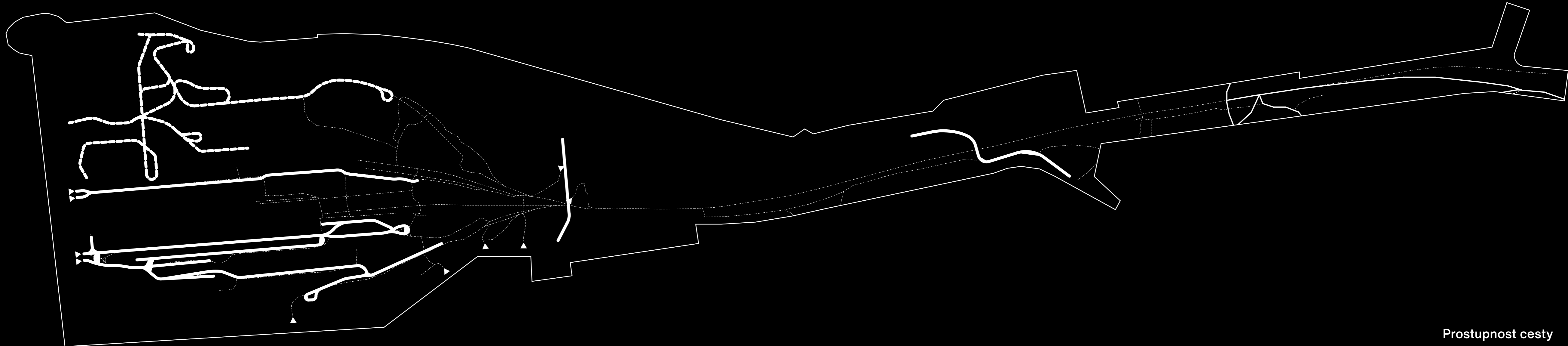
92

93

Prostupnost a bariéry

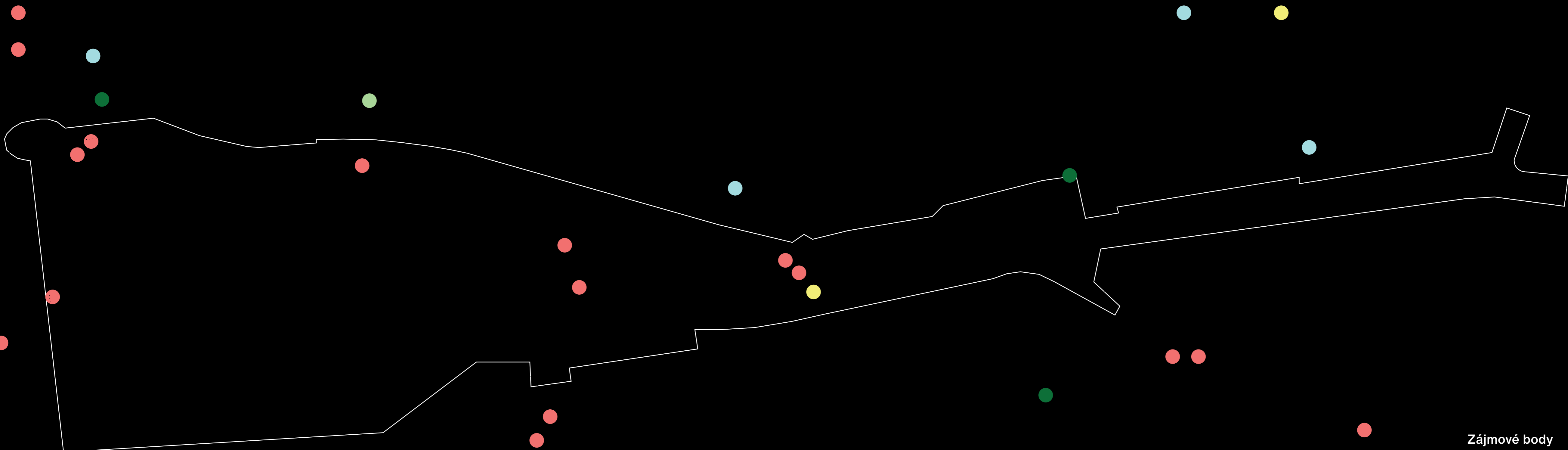
- ▶ Vstupy do území
- Komunikace staveniště
- Silnice
- Oficiální cesty
- Prošlapané cesty
- Obslužné automobilové komunikace

MHD Sportoviště Vzdělání Obchod Parky Hřbitov Pošta

96

97

Zájemové body

Maxim Klement

Evaluace antropogenních stop v území

Ateliér
Grafický design a nová média

Kontakt
maxim.klement@umprum.cz

98

Využité podklady/data

V rámci projektu byly využity obecné mapové podklady a literární prameny k pochopení historie a typografie místa včetně webu Beautiful Data.

Stručný popis návštěv/průzkumů lokality

Terénní návštěvy byly zaměřeny na dokumentaci vizuálních prvků a uměleckých děl. Projekt se zabýval antropogenními stopami v rámci Nákladového nádraží Žižkov. Úvodní intuitivní návštěvy (1+2) se sběrem věcí se postupně zpřesňovaly. Díky třídění materiálu a upřesňování si názoru na místo lze projekt chápat jako terénní aproximaci průzkumu v původně zcela heterogenním území.

Metoda analýzy/průzkumu (popis a zdůvodnění volby umělecké/analytické metody)

V rámci projektu bylo zprvu cíleno na subjektivní hodnocení a vytvoření vlastního názoru na zkoumané území. Rozdělení hodnocení nalezených vizuálních prvků a uměleckých děl bylo provedeno na základě místa výskytu a historického kontextu, přičemž byly identifikovány dvě hlavní hodnoty: nadčasovost a historická hodnota. Zjištění ukázala, že místa s historickým významem obsahují prvky spojené s užitým uměním a designem, zatímco méně využívaná místa nabízejí prostor pro spontánní umělecké vyjádření, hodnocené na základě kreativity a složitosti provedení.

Součástí metody je i výstup práce, jehož výsledkem je graf, kde každý bod reprezentuje určité místo či objekt a je vyhodnocen podle kritérií jako nápaditost, kvalita, účelnost a historická hodnota. Tyto informace jsou dále zpřístupněny s využitím QR kódu pro interaktivní prohlížení. Tento přístup umožňuje detailní analýzu a kategorizaci vizuálních prvků v prostoru, zohledňující jak historický kontext, tak současnou kreativní hodnotu. Projekt nabízí nový pohled na hodnocení a interpretaci městského prostoru.

99

Hlavní zjištění (případně popis prostorového určení konkrétních zjištění)

Hlavním zjištěním bylo identifikování míst s největším výskytem antropogenních stop (tagů, nápisů, apod.) a jejich rozdílné časové vrstvení. Výsledkem práce je poznání, že místa tradičně užívaná k určitému účelu obsahují nejvíce prvků spojených s užitým uměním a designem, zatímco méně užívaná nebo opuštěná místa nabízejí prostor pro spontánní umělecké vyjádření. Tento přístup a zjištění představují vědecký a analytický pohled na zkoumané území a otevírá prostor pro další výzkum a interpretaci.

Limity (Co vás při průzkumu/cílech mohlo omezovat?)

Hodnoty (Co vám přišlo hodnotné?)

Problémy (Čím je dle vás lokalita ohrožena?)

Záměry (Udržitelnost a zda jste pracoval/a s některými již existujícími záměry)

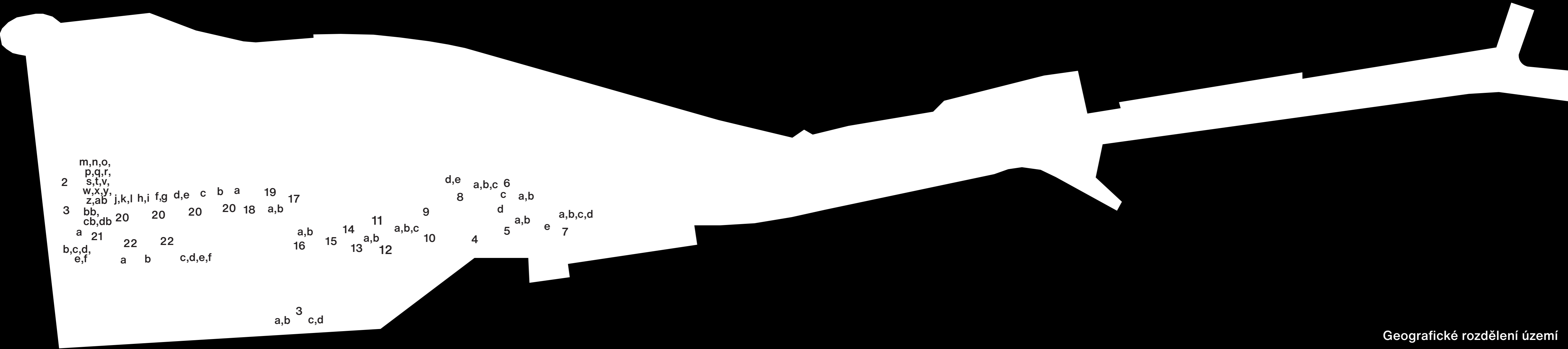
Limitem výzkumu může být samo rozdělení a hodnocení antropogenních stop dle intuitivně nalezeného místa výskytu. Výsledek projektu je vždy silně autorský, což znamená, že interpretace a prezentace zjištěných dat jsou ovlivněny osobními zkušenostmi, představami a vnímáním autora či autorek.

Forma použitých výstupů a interpretace

Jak je výše uvedeno, pro prezentaci výsledků byl vytvořen graf, mapa a další informace budou zpřístupněny v brožuře s využitím QR kódu pro interaktivní prohlížení.

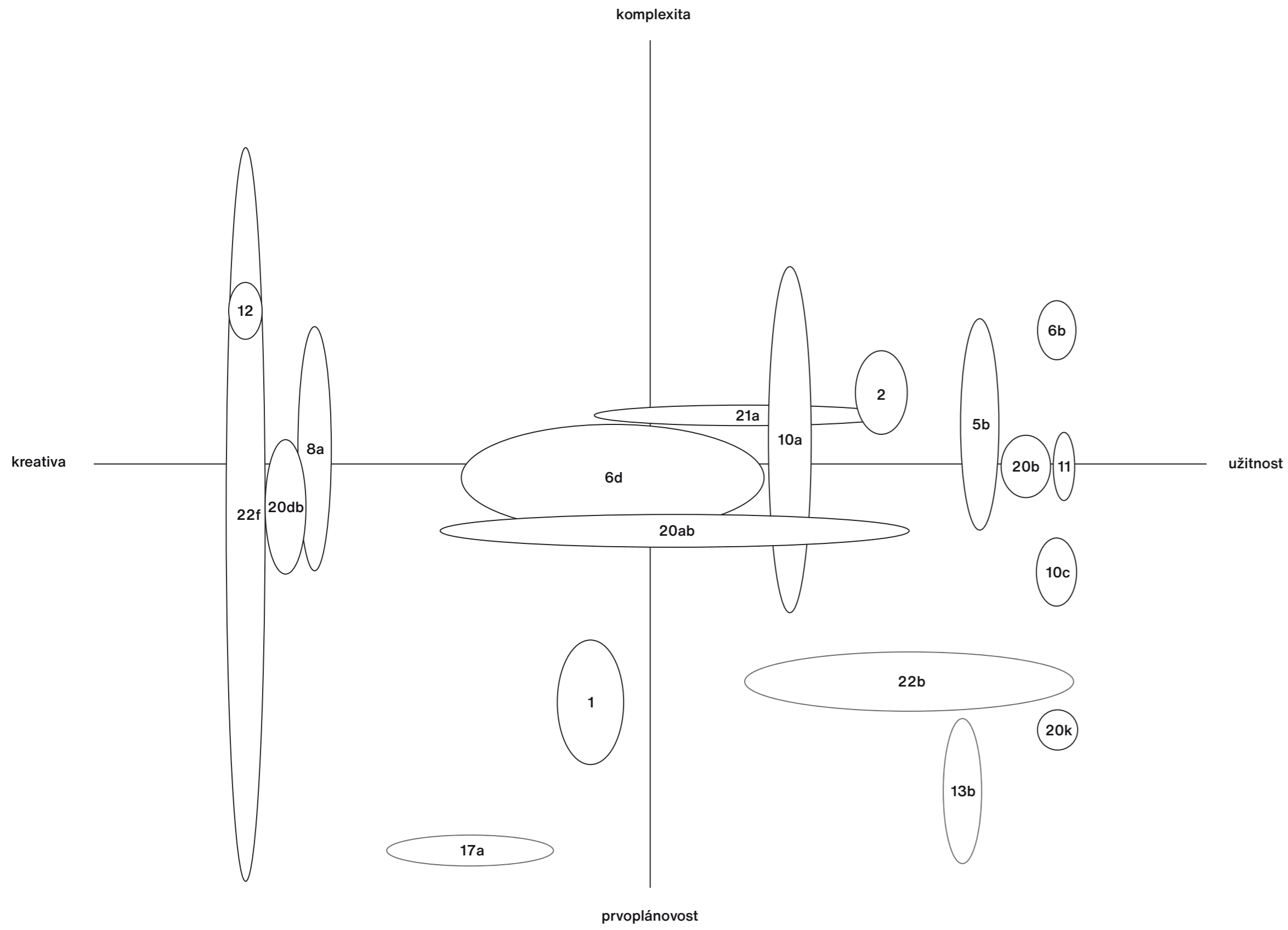
Vize a dlouhodobé cíle po analýze/průzkumu

Projekt má potenciál pro meziuniverzitní spolupráci, zejména v oblasti nových médií a vizualizace dat.

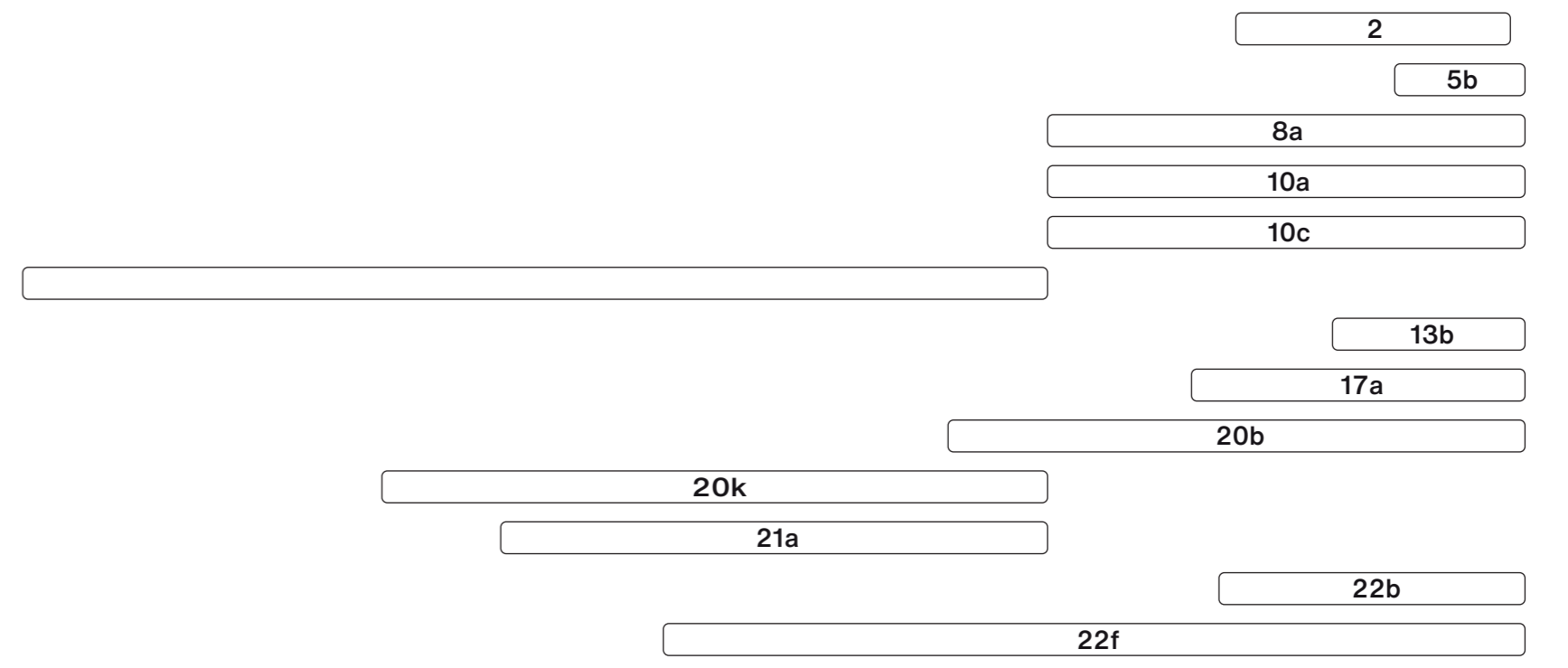

Geografické rozdělení území

Evaluace antropogenních stop

1936 ————— 2023

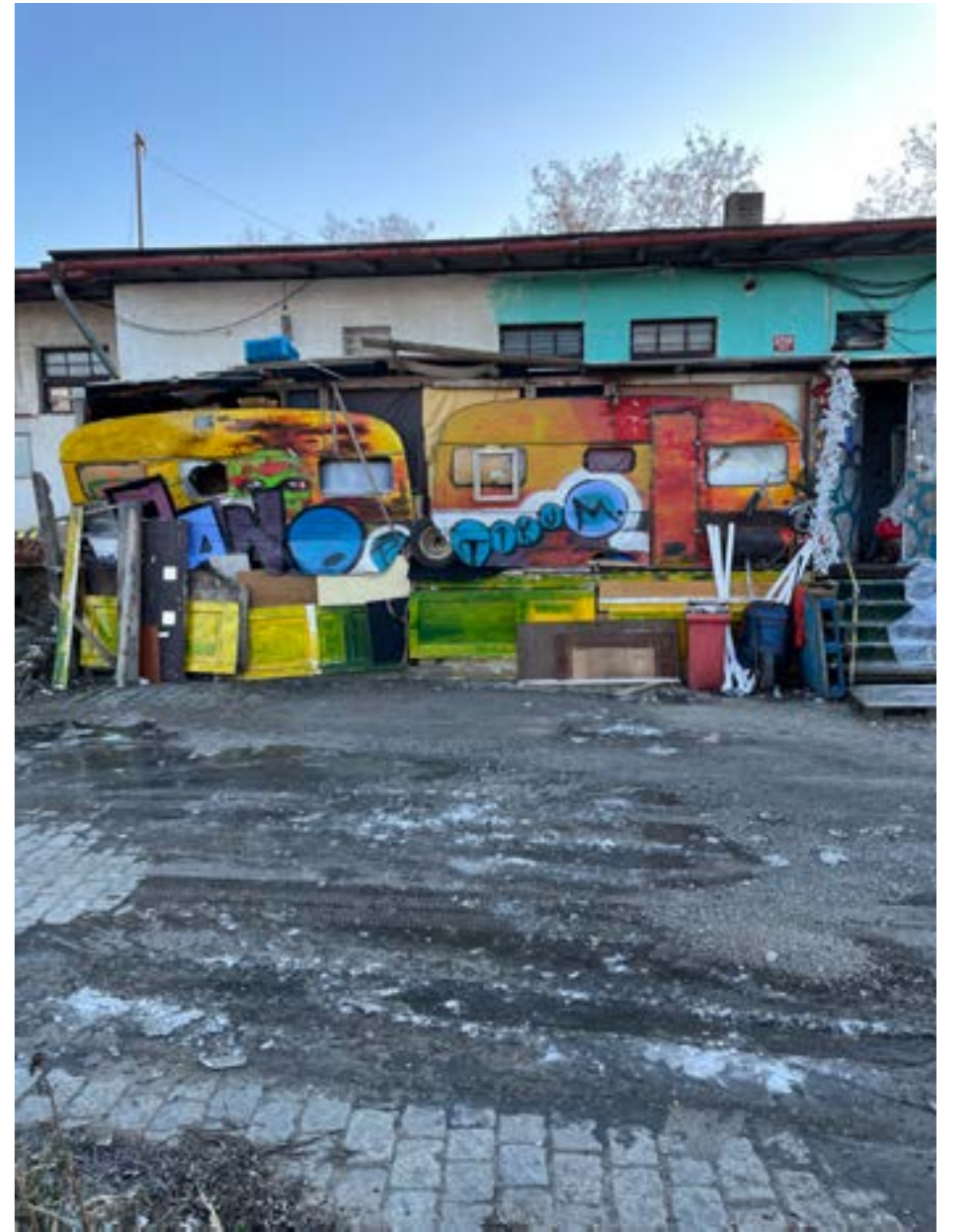
1

10a

10c

12

14

20q

21a

21f

5b

7a

8b

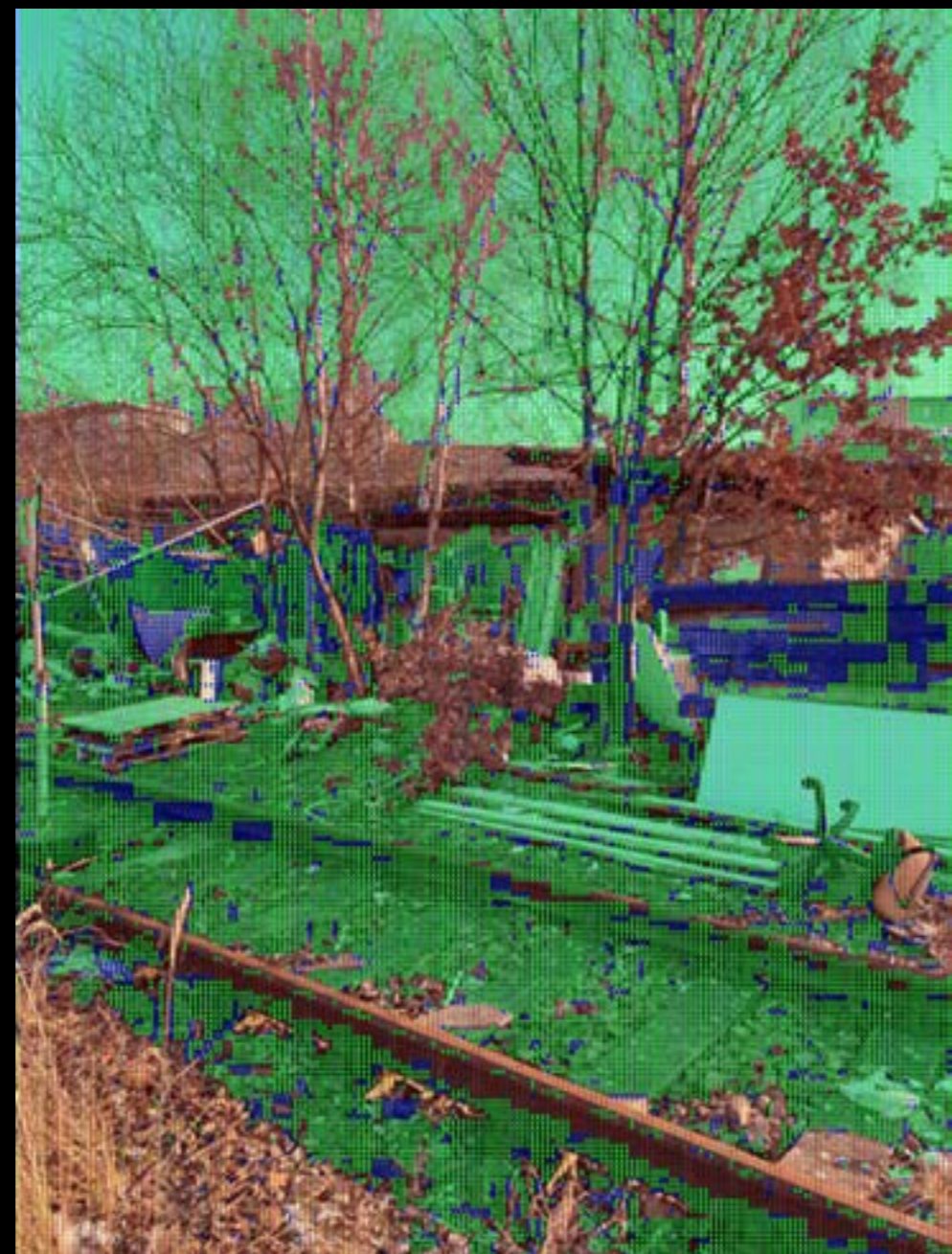
22e

201

1

10a

10c

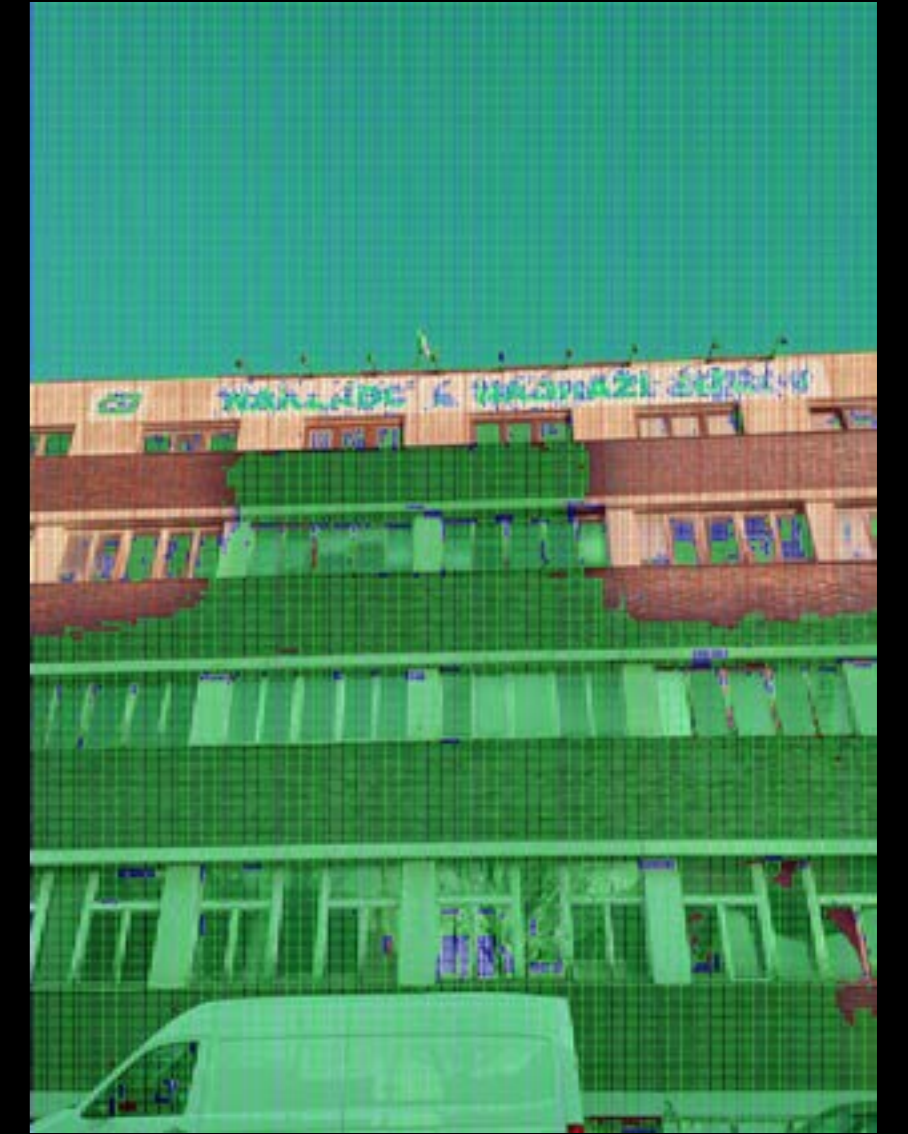
12

14

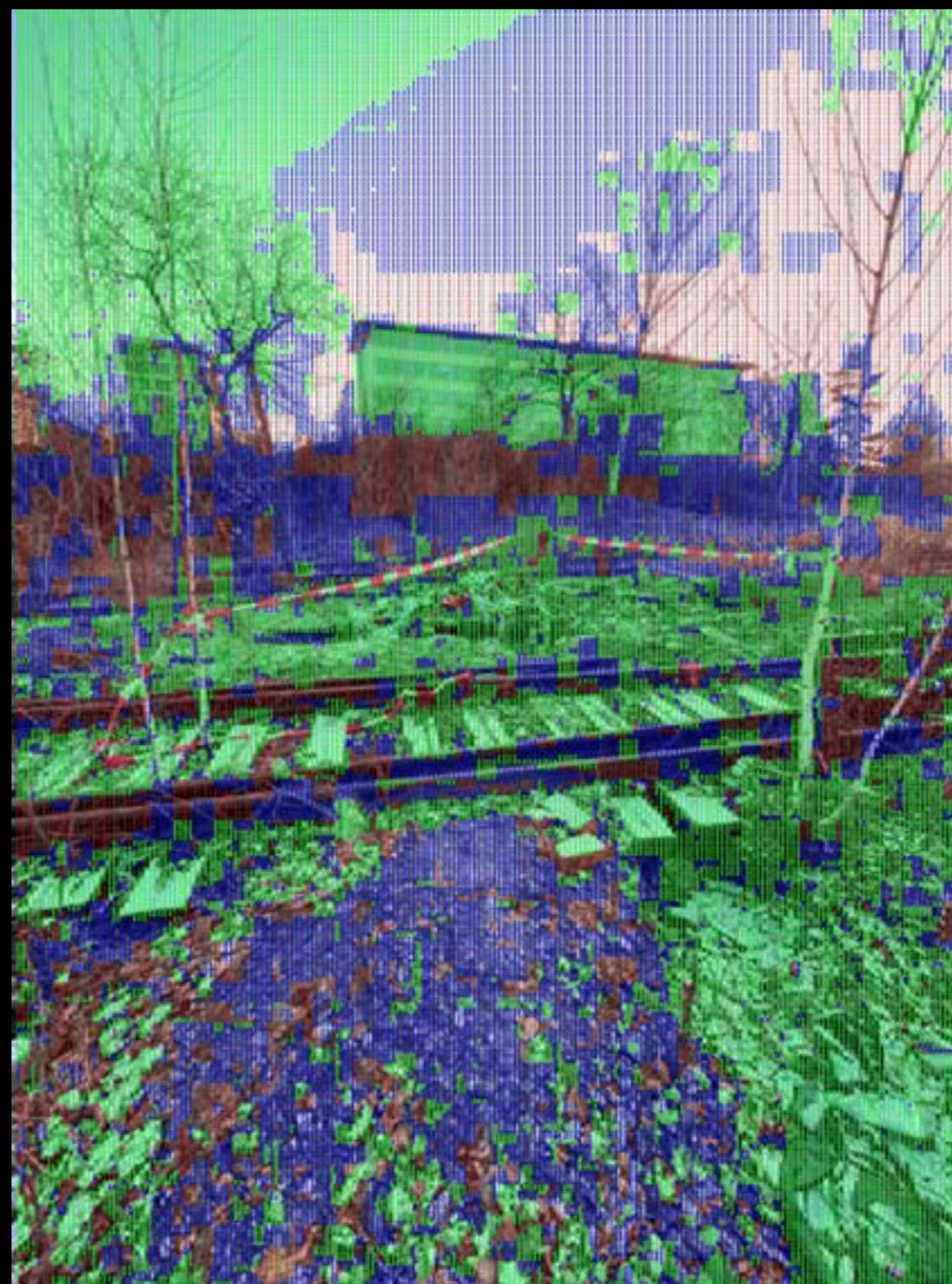
20q

21a

21f

5b

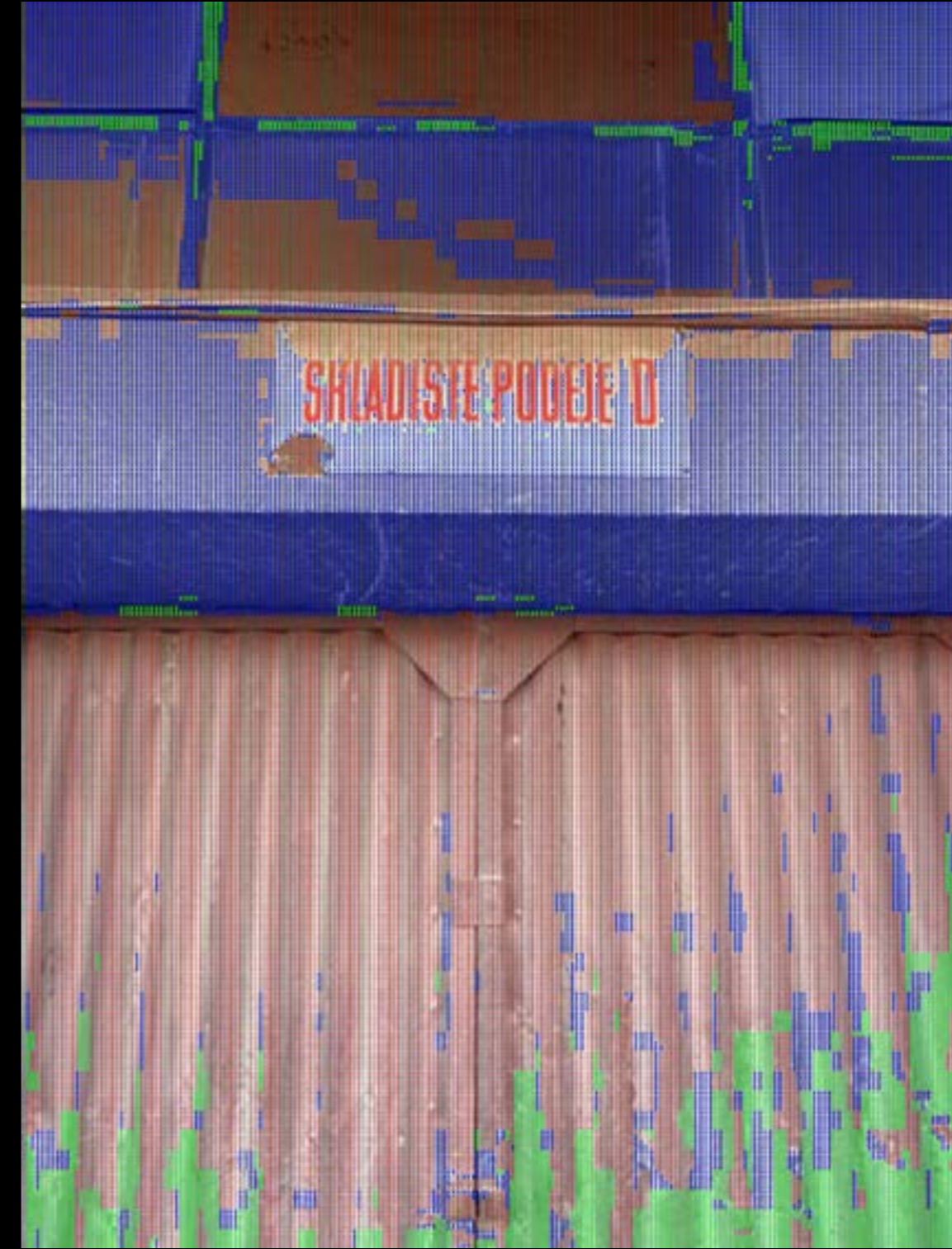
7a

8b

22e

201

Miriam Průžinčová

Urban photography

120

Atelier
Fotografie 2

Kontakt
miriam.pruzincova@umprum.cz

121

Využité podklady/data

Běžné mapové podklady. Inspirace z knih a práce Václava Jiráska.

Stručný popis návštěv/průzkumů lokality

Při návštěvách bylo foceno mobilem a zapisovány poznámky v terénu. Při druhé či třetí návštěvě se uskutečnilo setkání s místními lidmi bez domova a rozhovory. Proběhla návštěva starožitnictví.

Metoda analýzy/průzkumu (popis a zdůvodnění volby umělecké/analytické metody)

Průzkum neměl specifickou metodu. Dokumentární proces byl především o vnímání prostoru, kde se autorka ocitla a významu okamžiku. Dokumentace byla sestavena záměrně do fotografických dvojic, které umožňují porovnání kontrastů i různých aspektů daného místa nebo situace.

Hlavní zjištění (případně popis prostorového určení konkrétních zjištění)

Současný stav území je vůči zbytku města osvěžující. Další důležité zjištění souviselo se starožitnými předměty a jejich hodnotou. Co je smetí? Je zde kontrast vnějšího a vnitřního. Lidé si sami stanovují hodnotu věcí — a jedná se především o subjektivní vnímání. Důležitými aspekty území byla v průzkumech vnímaná bezpečnost území a jeho proměny v různých ročních obdobích. Dále se práce zaměřila na „užitkovost“ území ve smyslu např. sběru hub a dalších plodin.

Limity (Co vás při průzkumu/cílech mohlo omezovat?)

Hodnoty (Co vám přišlo hodnotné?)

Problémy (Čím je dle vás lokalita ohrožena?)

Záměry (Udržitelnost a zda jste pracoval/a s některými již existujícími záměry.)

Klíčovými tématy jsou přístupnost území a jak tuto hodnotu uchránit před vnějším zásahem. Limitem práce byl časový průběh a omezení na tři měsíce. Pro hlubší průzkum by bylo vhodné delší časové období

Forma použitých výstupů a interpretace
Fotografický cyklus.

Vize a dlouhodobé cíle po analýze/průzkumu
(Očekávané přínosy projektu. Napsat i pokud je analýza/průzkum finálním produktem.)

Výstupy je možné rozvíjet v čase. Jako inspirace pro místní obyvatele, architektky, městské instituce.

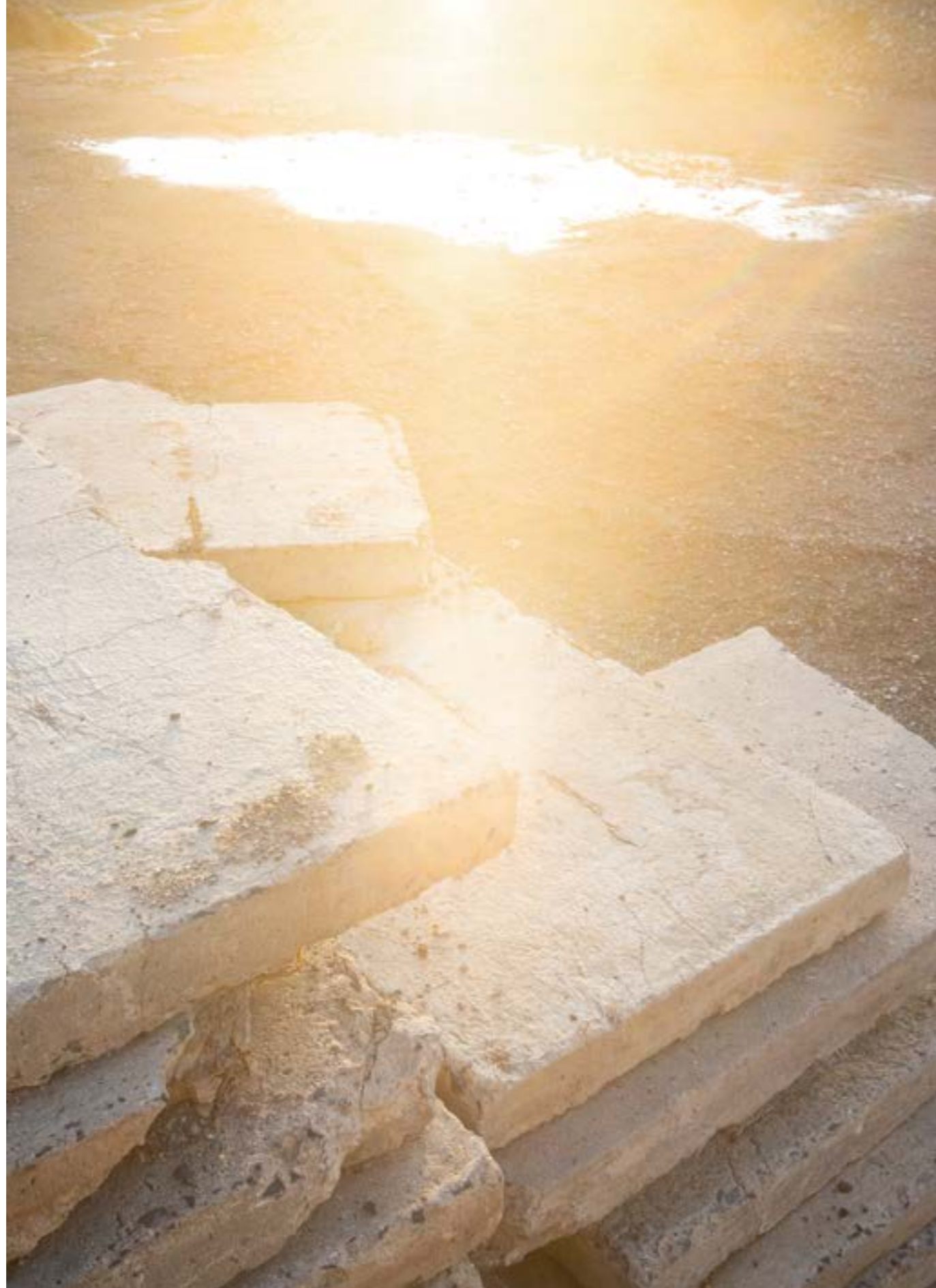
Aplikovatelnost — pro koho lze použít výstupy?

Výstupy by měly být představeny veřejnosti přístupným formátem, například výstavou.

Description

Leccinum scabrum. It is quite popular mushroom however fruiting body could become softy when soon. The cap is 5-15 cm wide, hemispherical when young, it becomes broadly convex when aged. It is sooth, bald and dry, gray, gray-brown or brown. Pores are small and circular. They are whitish when young, then the turn ochre like grey when mature. The stem is tough 6-15 cm long and 1-4 cm wide. It is densely covered with black scales; The flesh is white and it either does not change color or turns to light pink and grey when bruised. Edible

Ecology

It grows abundantly in summer and autumn (May to November) in leafy, mixed and coniferous forests, but also outside the forest in tree-lines, etc., but always under the birch trees.

Related species

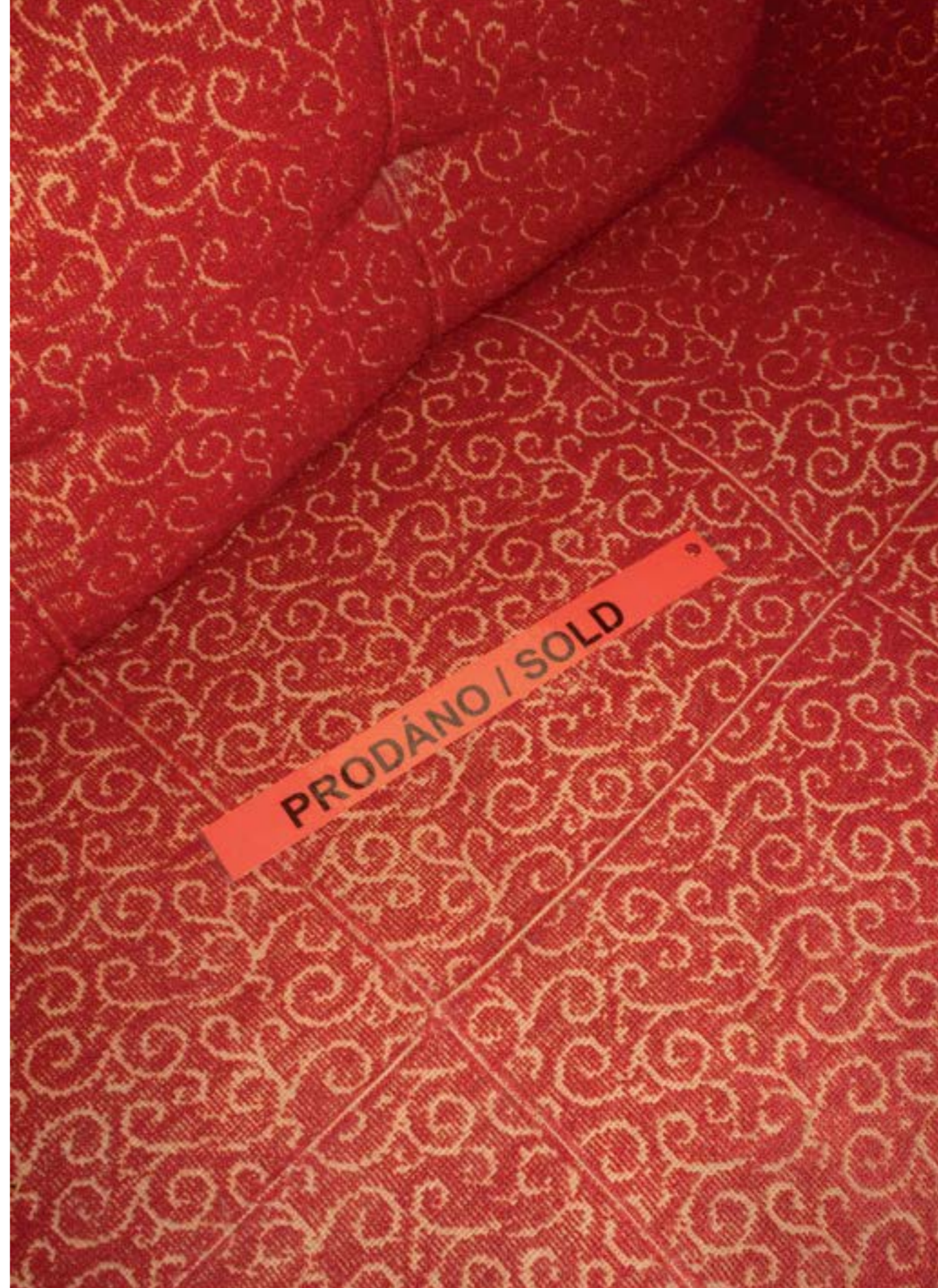

142

143

Natalia Dvořáková

146

147

Ateliér
Ateliér textilní tvorby

Kontakt
natalia.dvorakova@umprum.cz

Tvary, barvy a struktury území

Využité podklady/data

Běžné mapové podklady.

Stručný popis návštěv/průzkumů lokality

Projekt byl propojen s osobní zkušeností cestování vlakem a zaměřen od začátku na barvy a struktury v území. Návštěvy území nebyly metodicky stanoveny od začátku; postupně bylo přistoupeno k (systematickému) zaznamenávání tvarů, barev a struktur. Návštěv území proto proběhlo více.

Metoda analýzy/průzkumu (popis a zdůvodnění volby umělecké/analytické metody)

Metodika na začátku nebyla pevně stanovena, postupně byla doplněna s ohledem na sledovaná témata, mezi něž patřilo zaznamenávání tvarů, barev a struktur. Nalezené materiály a fotografie byly analyzovány. Z hlediska obsahu byly rozděleny do skupin podle tvarů, barev a struktur, z nichž každá měla být reprezentována dvěma fotografiemi. „Políčka-frame“ různých barev a geometrických tvarů byla vyhledávána v území nádraží jako metafora pro architekturu, která usměrňuje nebo potlačuje přírodní elementy.

Použita byla i další autorská metoda – analýza „vizuálního rozdělování území na soudržné celky“. Ta byla založena na pozorování hranic mezi různými plány dle u principů krajinomalby – malířství, kde byly zkoumány vztahy mezi prvním plánem a zadními plány na základě barevné ale i strukturální shody. Území bylo rozděleno na soudržné celky podle vizuálních a kompozičních prvků.

Hlavní zjištění (případně popis prostorového určení konkrétních zjištění)

Prolínání člověka a přírody v území a nejen zde, lze přirovnat k tkanině. Tkanina se kříží na různých místech (na fasádách budov, kolejišti, budově nádraží, přírodě...). Projekt byl výrazně umělecko-výzkumně orientovaný s jasnou metodikou.

Limity (Co vás při průzkumu/cílech mohlo omezovat?)

Hodnoty (Co vám přišlo hodnotné?)

Problémy (Čím je dle vás lokalita ohrožena?)

Záměry (Udržitelnost a zda jste pracoval/a s některými již existujícími záměry.)

Bez komentáře.

Forma použitých výstupů a interpretace

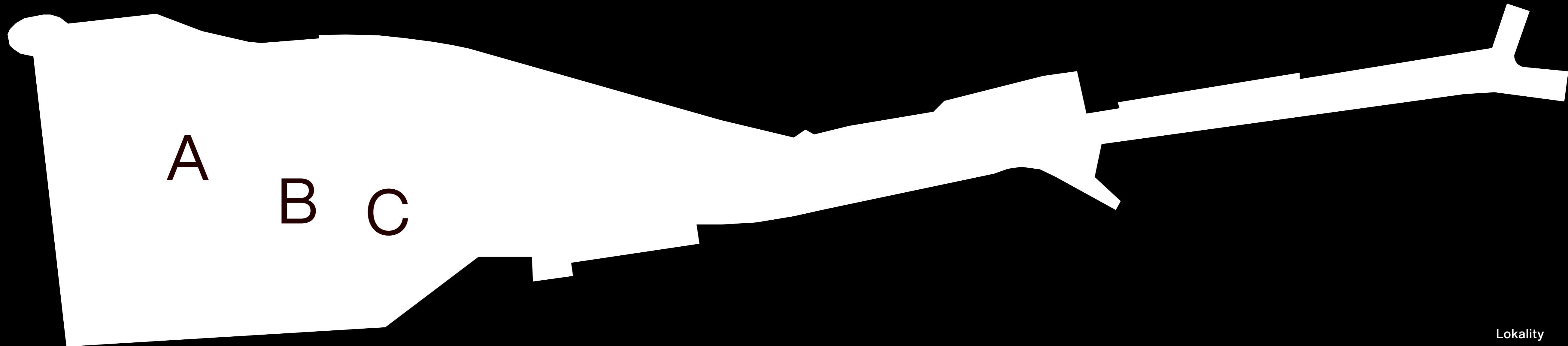
Fotografický cyklus – fotografie z exteriéru a aranžované fotografie nalezených předmětů. Dále koláže se strukturami a barevnostmi z území.

Vize a dlouhodobé cíle po analýze/průzkumu

Analýza je samostatným produktem, prezentovatelným zástupcům samosprávy. Záměr by mohl být dále rozvíjen do podoby manuálu sledujícího hlavní tři parametry průzkumu.

Aplikovatelnost – pro koho lze použít výstupy?

Možnost prezentace projektu aktérům v území nebo zahrnutí do designového manuálu. Inspirace pro projekt pocházela z přednášek o vědě a filozofii novověku, zaměřené na odlišnosti a detaily v poznávání.

A

B

C

Lokality

A

150

151

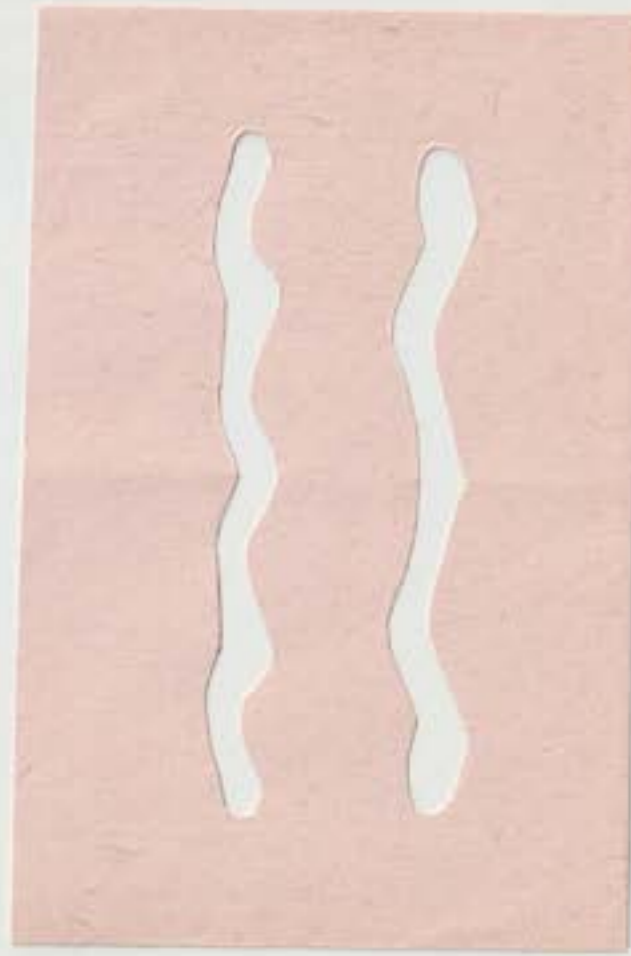

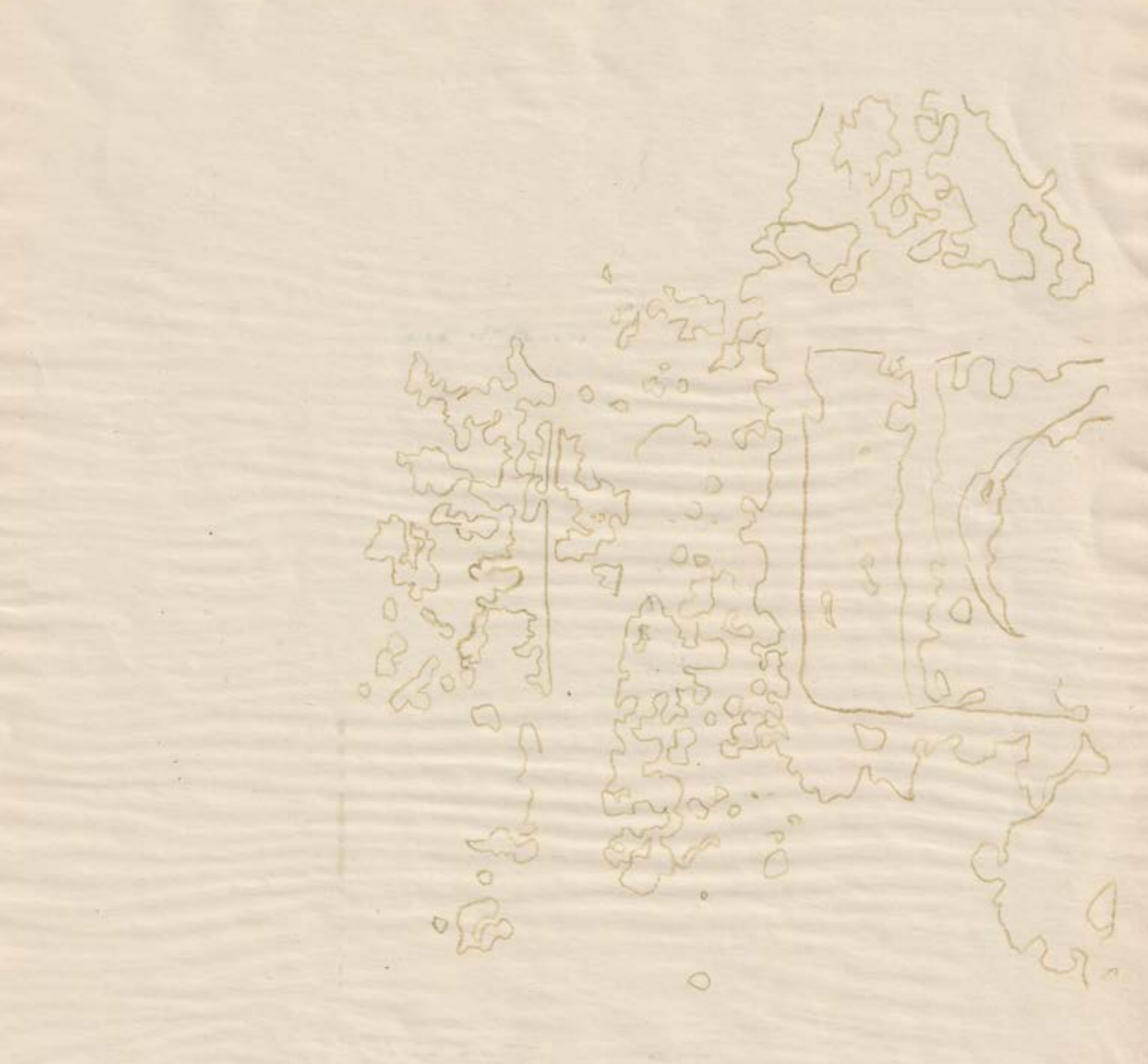
B

C

Ana-Maria Băescu

Utility markings

<div></div>
Ateliér Fotografie 2

Kontakt instagram.com/anambaescu/

156

<div></div>
Využité podklady/data
<div><p>Jako zdroje autentického záznamu území jsem použila digitální mapy. Inspirativním čtením během mého uměleckého procesu byly publikace „Sprawling Places“ od Davida Kolba a „What Time Is This Place?“ od Kevina Lynche.</p></div>
Stručný popis návštěv/průzkumů lokality
<div><p>S lokalitou NNŽ mě seznámily Lada (Kolaříková) a Anna (Borovská) na jedné z procházek, které organizovaly, a prostřednictvím kterých jsme se snažili porozumět a zorientovat se v prostoru brownfieldu. Zpočátku byla moje pozornost upřena na průzkum a analýzu přírodního prostředí, čím hlouběji jsem se ale nořila do území, mé zkoumání se stávalo intuitivnější. Jakmile jsem se seznámila s celým prostorem, včetně železnice a místní přírody, začala jsem si všímat specifických technických značek (utility markings), což se brzy stalo mou posedlostí a pátrala jsem po dalších.</p></div>
Metoda analýzy/průzkumu
<div><p>Pro svůj vizuální výzkum jsem si vybrala jako zobrazovací nástroj médium fotografie. V tomto kontextu se fotografie jeví jako ideální interpretační metoda zachycení charakteru území NNŽ, které se brzy promění a nebude mít stejnou podobu. Brownfield ze své podstaty ztělesňuje proměnu a pohyb. Jaký je lepší způsob zachycení okamžiku v čase, než prostřednictvím fotografického obrazu?</p></div>
Hlavní zjištění
<div><p>Většina technických značek se nachází v první třetině území NNŽ, která v současnosti prochází nejintenzivnějšími stavebními zásahy. Tuto část území bych popsala jako nejpřístupnější, nabízející otevřené pohledy do okolí, než přejde do divoké a nepoddajné krajiny podél železniční tratě.</p></div>
Limity (Co vás při průzkumu/cílech mohlo omezovat?) Hodnoty (Co vám přišlo hodnotné?) Problémy (Čím je dle vás lokalita ohrožena?) Záměry (Udržitelnost a zda jste pracoval/a s některými již existujícími záměry.)
<div><p>Hlavní omezení se týkala dostupnosti určitých částí území, zejména v oblastech, kde je hustá vegetace, ve druhé a třetí části Nákladové nádraží Žižkov. Další výzvou byl průzkum v chladném a nepříznivém počasí.</p></div>

157

<div></div>
Forma použitých výstupů a interpretace
<div><p>Projekt je zaměřován na mapování „utility markings“, technických značek vytvořených dělníky na staveništi, informujících o změnách, které na něm provádějí. Technické značky slouží jako vizuální signály, skrytá komunikační infrastruktura a výstrahy. Zaměřila jsem se na tyto značky ve chvíli, kdy jsem pochopila transformační proces žižkovského nádraží. Tyto technické značky nesou podobný podtext a jsou vizuálními signály změny.</p></div>
Vize a dlouhodobé cíle po analýze/průzkumu
<div><p>Moje zkoumání je silně spojeno s časem a pomíjivostí. Je to dlouhotrvající proces. Zvu zvědavé návštěvníky a průzkumníky území, aby se tyto zaznamenané značky, symboly transformace místa, pokusili lokalizovat pomocí poskytnutých souřadnic.</p></div>

50°05'07.4"N 14°28'25.0"E

159

50°05'10.0"N 14°28'37.4"E

160

161

50°05'07.2"N 14°28'48.1"E

50°05'07.2"N 14°28'48.1"E

50°05'07.2"N 14°28'48.1"E

50°05'07.7"N 14°28'53.2"E

162

163

50°05'04.4"N 14°28'28.0"E

50°05'07.4"N 14°28'25.0"E

50°05'10.0"N 14°28'37.4"E

50°05'07.2"N 14°28'48.1"E

50°05'04.4"N 14°28'28.0"E

50°05'07.2"N 14°28'48.1"E

50°05'07.2"N 14°28'48.1"E

Fotografická dokumentace z výuky v zimním semestru školního roku 2023/2024 na UMPRUM Praha

Fotografická dokumentace z výuky v zimním semestru školního roku 2023/2024 na UMPRUM Praha.

Umělecký průzkum území Nákladového nádraží Žižkov

Autoři a editoři úvodních textů, karet studujících:

Jan Trejbal, Lada Kolaříková, Anna Borovská, Ida Chuchlíková,
Anna Beata Hábllová

Studentské projekty, grafické podklady a fotografie:

Anna Borovská, Miriam Pružincová, Vincent Klusák, David
Knížek, Marek Hlavička, Jiří Pernica, Natalia Dvořáková,
Eliška Bártová, Ana Maria Băescu, Maxim Klement

Autor konceptu listů studujících: Jan Trejbal

Grafický design: Filip Kopecký

Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze v roce 2024

Vydání první